

Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2021

Hospodaření územních rozpočtů bylo v roce 2021 ve znamení příznivého vývoje, neboť se po roce 2020, který byl poznamenaný restriktivními opatřeními nejen vlády, vrátilo opět do vývoje minulých let. V roce 2021 vykázaly územní rozpočty lepší výsledky hospodaření, než tomu bylo v roce 2019, tj. v posledním „před COVIDovým“ roce. Restriktivní opatření vlády měla dopad zejména na hospodaření krajů, které v roce 2020 zaznamenaly historicky největší deficit rozpočtu. Naopak dopad na hospodaření obcí byl minimální, a to především v důsledku státní pomoci v podobě vyplacení mimořádného neúčelového příspěvku obcím a úspor z minulých let.

Daňové příjmy územních rozpočtů v roce 2021 opět vykázaly růst, přičemž jejich inkaso dokonce překonalo rok 2019, a to i přes to, že daňové příjmy státního rozpočtu byly nižší než v roce 2019. Na počátku roku 2021 bylo inkaso daňových příjmů negativně ovlivněno několika vládními opatřeními, které vedly k poklesu inkasa daně z příjmů fyzických osob. Jednalo se o **zrušení** superhrubé mzdy vedoucí ke snížení zdanění mezd a výplatu kompenzačního bonusu podnikatelům. K růstu daňových příjmů územních rozpočtů došlo v důsledku **navýšení podílu krajů a obcí na celostátním hrubém výnosu daní** dle zákona o rozpočtovém určení daní.

Na výdajové straně rozpočtu územních rozpočtů došlo také k meziročnímu růstu, který je vykazován pravidelně od roku 2016. Za navýšením celkových výdajů stál především růst běžných výdajů, respektive jejich část určená na financování školství, a to v důsledku růstu transferů ze státního rozpočtu určených na přímé náklady na vzdělávání.

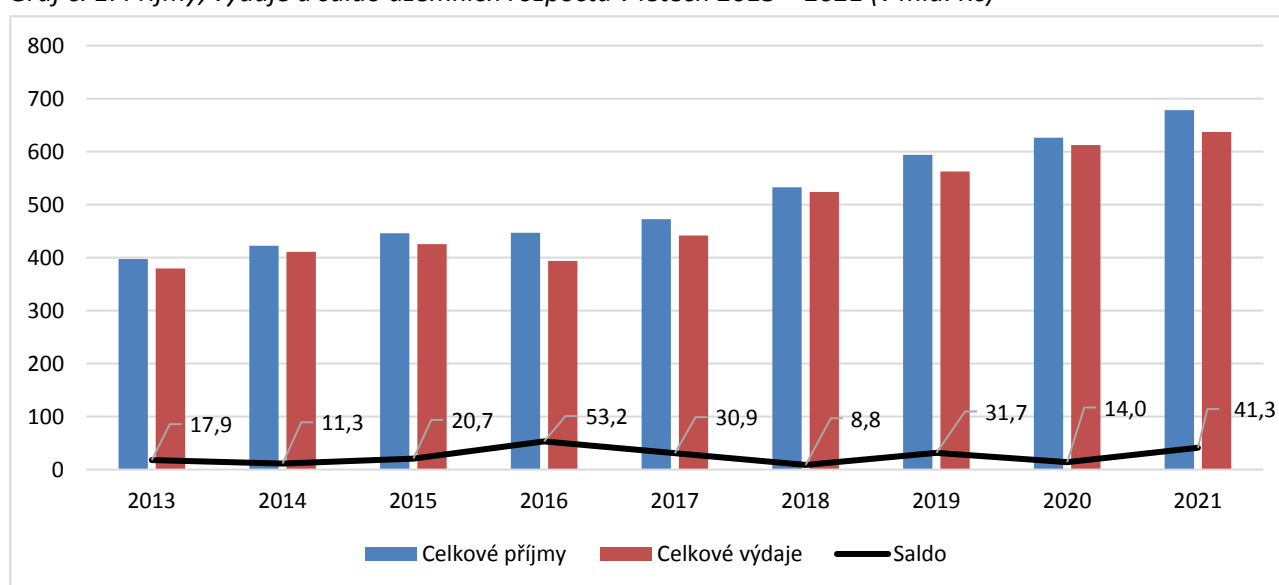
Z pohledu výše dluhu a zůstatků na bankovních účtech územních rozpočtů došlo v roce 2021 ke zvýšení jejich rozdílů, kdy stavy na bankovních účtech významně rostly a dluh téměř stagnoval. Toto hospodaření bylo v roce 2021 v době nízkých úrokových sazeb, které zlevňují úvěry, a růstu cen stavebních materiálů, práce a inflace, které konečnou cenu investičních projektů navyšují, nezodpovědné a stěží odůvodnitelné. Podrobné zobrazení stavů na bankovních účtech a dluhů územních rozpočtů je popsán v kapitole č. 5.

1 Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti v roce 2021

Hospodaření územních rozpočtů skončilo v roce 2021 s **přebytkem ve výši 41 mld. Kč**, to znamená, že došlo k jeho meziročnímu růstu o 27,3 mld. Kč, tj. o 194,6 %. Proti roku 2019 došlo ke zvýšení přebytku hospodaření o 9,6 mld. Kč, tj. o 30,3 %. Vyššího výsledku hospodaření územních rozpočtů bylo od roku 2013 dosaženo pouze v roce 2016 (53,2 mld. Kč). Vývoj salda hospodaření od roku 2013 je možné vidět v grafu č. 1.

Výše přebytku hospodaření územních rozpočtů je zajímavá i při porovnání s dosaženým výsledkem hospodaření státního rozpočtu, který skončil s rekordním schodkem ve výši 419,7 mld. Kč. Z dosažených výsledků hospodaření lze soudit, že zatímco stát hospodařil na dluh, tak územní rozpočty nebyly, z pohledu výsledku hospodaření, poznamenány opatřeními v souvislosti s COVID – 19 a dalšími a naopak v roce 2021 hospodařily s výrazným přebytkem. Proto je nasnadě zmínit princip sdílených daní, jehož hlavní myšlenkou je, že v dobách ekonomicky příznivých využívá stát i územní rozpočty ekonomický růst a v dobách méně příznivých se stát i územní rozpočty podílejí na zvládnutí vzniklých situací.

Graf č. 1: Příjmy, výdaje a saldo územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

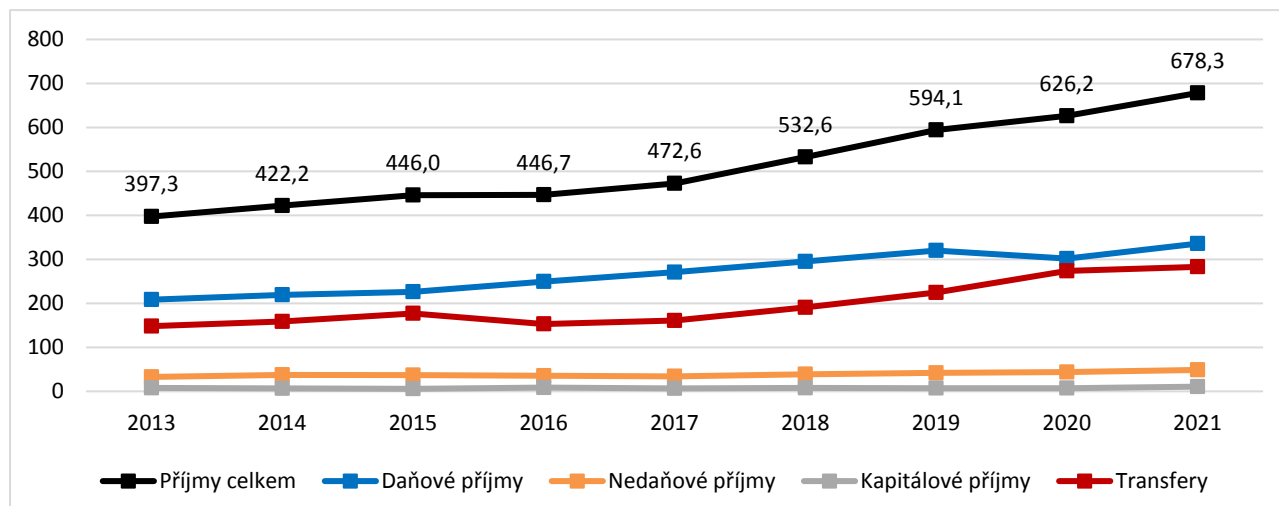

Vývoj celkových konsolidovaných příjmů krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“) a Regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen „regionálních rad¹“) navázal na vývoj předešlých let, kdy v roce 2021 opakovaně došlo k meziročnímu růstu celkových příjmů o 8,3 %, tj. o 52,1 mld. Kč na celkových **678,3 mld. Kč**, jak je patrné z grafu č. 2. Po **očišťení celkových příjmů územních rozpočtů o přímé náklady na vzdělávání²** ve výši 164,8 mld. Kč činí celkové příjmy **513,5 mld. Kč**.

¹ Regionální rady se uplynutím dne 31. 12. 2021 zrušily, a to na základě zákona č. 251/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

² Přímé náklady na vzdělávání představují peněžní prostředky ze státního rozpočtu (z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), které kraje rozepisují a přímo přidělují příslušným školám a školským zařízením. Jedná se tedy o průtokový neinvestiční transfer a kraj nemůže s těmito prostředky nijak nakládat. Z tohoto důvodu se celkové příjmy a výdaje krajů a obcí očisťují, aby nedocházelo ke zkreslení jejich hospodaření.

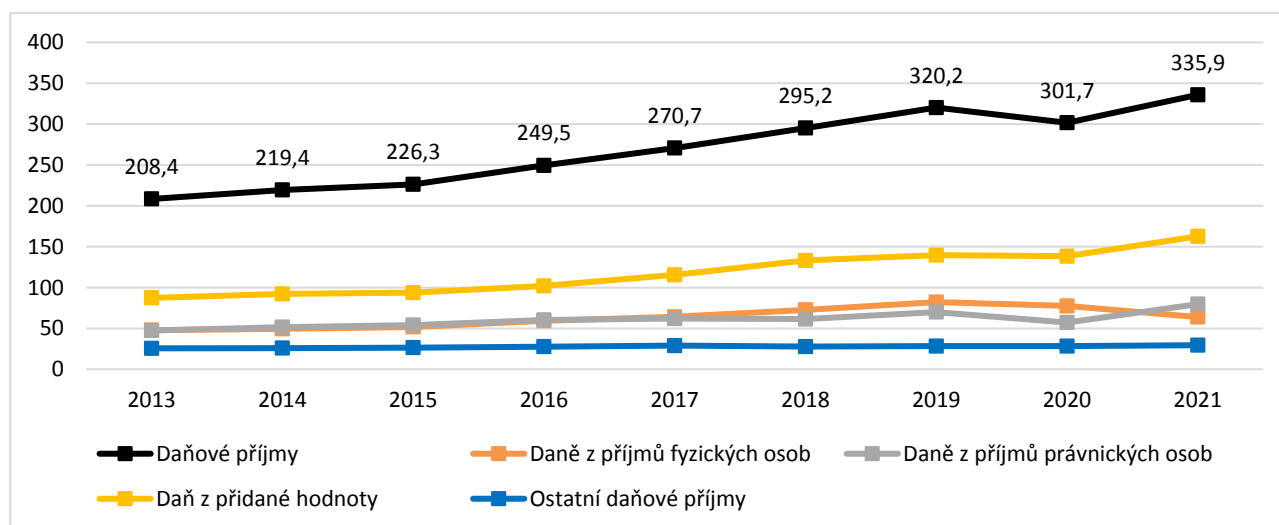
Graf č. 2: Struktura příjmů územních rozpočtů v letech 2013 - 2021 (v mld. Kč)

Vlastní příjmy územních rozpočtů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) v roce 2021 dosáhly **395,3 mld. Kč**, proti předchozímu roku se zvýšily **o 12,1 %**, tj. **o 42,6 mld. Kč**. Vlastní příjmy se tak po meziročním poklesu vykázaném v roce 2020, kdy se snížily o 16,7 mld. Kč, tj. o 4,5 %, opět vrátily k růstovému vývoji.

Daňové příjmy, které stály v roce 2020 za meziročním poklesem vlastních příjmů, dosáhly v roce 2021 **335,9 mld. Kč**, což bylo meziročně **o 34,2 mld. Kč**, tj. **o 11,3 % více**. Proti roku 2019 došlo v roce 2021 k jejich růstu o 15,7 mld. Kč, tj. o 4,9 %. **Největší podíl na opětovném meziročním růstu daňových příjmů** měly **daně z příjmů právnických osob**, které dosáhly **79,8 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 22,5 mld. Kč**, tj. **o 39,2 %**. Proti roku 2019 se zvýšily o 9,8 mld. Kč, tj. o 14 %, jak je patrné z grafu č. 2. Růst daňových příjmů územních rozpočtů byl způsoben především navýšením podílu krajů a obcí na celostátním hrubém výnosu daní dle zákona o rozpočtovém určení daní a také ekonomickým růstem. Zároveň daňové příjmy krajů a obcí byly již na počátku roku 2021 negativně ovlivněny několika vládními opatřeními, které vedly k poklesu inkasa daně z příjmů fyzických osob. Jednalo se o zrušení institutu superhrubé mzdy vedoucí ke snížení zdanění mezd a výplatu kompenzačního bonusu podnikatelům, i přes to však inkaso daňových příjmů krajů a obcí překonalo inkaso daňových příjmů z roku 2019, jak je možné vidět z grafu č. 3.

Graf č. 3: Struktura daňových příjmů územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Nedaňové příjmy v roce 2021 dosáhly **48,7 mld. Kč**, což meziročně znamená zvýšení **o 11,1 %**, tedy **o 4,9 mld. Kč více**. K růstu došlo především ve skupinách: příjmy z vlastní činnosti (o 2,2 mld. Kč, tj. o 20,9 %) a příjmy z pronájmu majetku (o 1 mld. Kč, tj. o 7,7 %).

Kapitálové příjmy (zejména příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí v souhrnné výši 9,3 mld. Kč) byly vykázány ve výši **10,7 mld. Kč**, což znamená meziroční růst o 3,5 mld. Kč, respektive o 48,1 %.

Celkový objem přijatých transferů činil **283 mld. Kč**, proti předchozímu roku došlo k růstu **o 3,4 %**, tj. **o 9,3 mld. Kč**. Na zvýšení celkových přijatých transferů o 9,3 mld. Kč, respektive o 3,4 % se podílely pouze neinvestiční transfery, které se meziročně zvýšily o 12,8 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Investiční transfery se proti roku 2020 snížily o 3,5 mld. Kč, tj. o 8,7 % (viz tabulka č. 1).

Tabulka č. 1: Přehled transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých územními rozpočty ze státního rozpočtu, z rozpočtu státních fondů a regionálních rad v roce 2021 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		Půjčené peněžní prostředky ³
		Neinvestiční transfery	Investiční transfery	
Úřad vlády České republiky	16,38	16,38		
Ministerstvo obrany	10,25	7,56	2,69	
Ministerstvo financí	13,79	11,64	2,15	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	29 866,82	29 545,48	321,34	
Ministerstvo vnitra	627,13	228,24	398,89	
Ministerstvo životního prostředí	6 301,00	1 147,46	5 153,54	
Ministerstvo pro místní rozvoj	18 861,66	1 940,65	16 921,01	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	480,84	50,25	430,59	
Ministerstvo dopravy	3 405,75	3 405,75		
Ministerstvo zemědělství	2 735,58	897,48	1 838,10	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	178 872,84	178 303,83	569,01	
Ministerstvo kultury	1 260,76	1 045,29	215,47	
Ministerstvo zdravotnictví	2 461,57	2 414,84	46,73	
Národní fond	275,54	58,64	216,90	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	13 122,77	13 122,77		
VPS - ostatní transfery	6 410,70	5 115,88	1 252,33	42,49
Státní zemědělský intervenční fond	297,32	40,48	256,84	
Státní fond životního prostředí	3 098,45	437,29	2 521,14	140,02
Státní fond dopravní infrastruktury	8 396,42	2 258,28	6 138,14	
Státní fond podpory investic	285,58	8,55	210,46	66,57
Státní fond kultury	0,08	0,08		
Státní fond kinematografie	0,95	0,95		
Technologická agentura České republiky	2,91	2,91		
Národní sportovní agentura	13,84		13,84	
Region soudržnosti Severozápad	11,21	0,26	10,95	
Region soudržnosti Jihozápad	0,12		0,12	
Region soudržnosti Jihovýchod	1,78		1,78	
C e l k e m	276 832,04	240 060,94	36 522,02	249,08

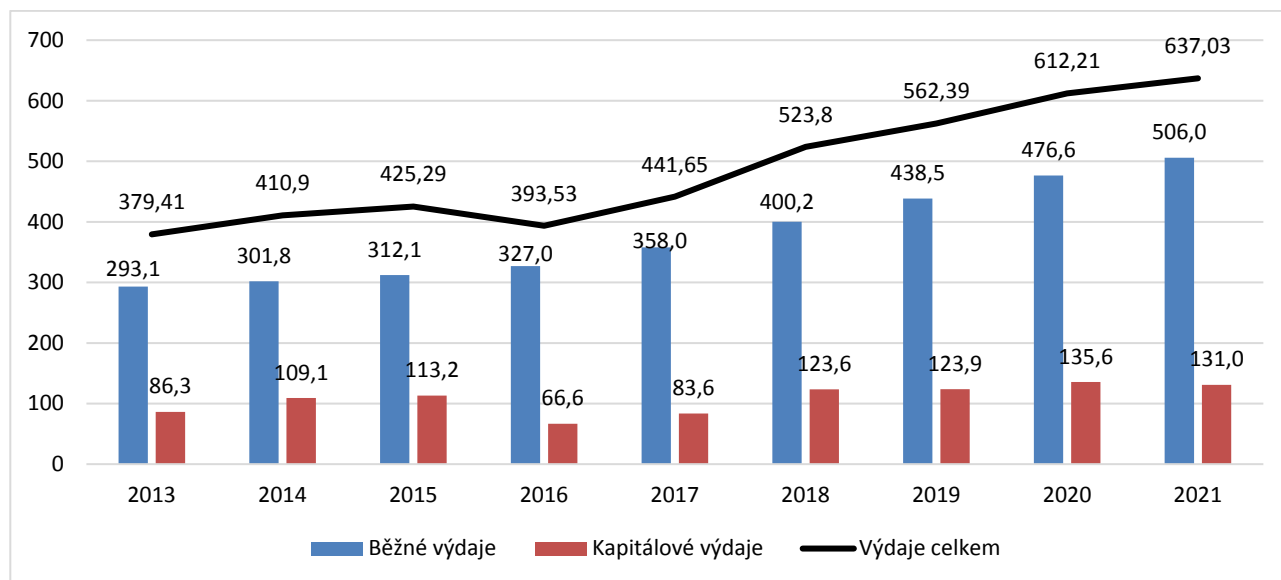
³ Návrtné finanční výpomoci, zápůjčky a úvěry.

Neinvestiční transfery dosáhly **246,2 mld. Kč**, což znamenalo meziroční zvýšení o 5,5 %, respektive o 12,8 mld. Kč. Růst souvisí především s realizací záměrů vlády v oblasti **regionálního školství**. **Transfery poskytnuté z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** (dále jen „MŠMT“) **dosáhly 178,3 mld. Kč** a **meziročně se zvýšily o 11,4 %**, tedy o 18,2 mld. Kč. Největší část těchto prostředků tvořily přímé náklady na vzdělávání, které činily 164,8 mld. Kč (meziročně o 16,1 mld. Kč, tj. o 10,8 % více). Naopak k nejvýraznějšímu meziročnímu **poklesu** došlo u transferů poskytnutých z rozpočtu **kapitoly Všeobecná pokladní správa** (dále jen „VPS“), které činily 5,1 mld. Kč a **meziročně klesly o 64,7 %, tj. o 9,4 mld. Kč**. **Nicméně jejich pokles je způsoben především tím, že v roce 2020 došlo k poskytnutí jednorázového příspěvku obcím** na kompenzaci propadu daňových příjmů způsobeného výplatou kompenzačního bonusu podnikatelům **v celkové výši 13,4 mld. Kč**.

Investiční transfery meziročně klesly o 8,7 %, respektive o 3,5 mld. Kč a dosáhly **36,8 mld. Kč**. Výše přijatých **investičních transferů ze státního rozpočtu ovlivňuje výši kapitálových výdajů** územních rozpočtů, čímž došlo k poklesu i kapitálových výdajů, které meziročně klesly poprvé od roku 2016. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán u transferů poskytnutých z rozpočtu kapitoly VPS (o 65,9 %, tj. o 2,4 mld. Kč), které byly určeny především na akce zaměřené na regionální školství, jejichž cílem je rekonstrukce a modernizace základních a mateřských škol, které zřizují malé obce do 3 tis. obyvatel. Dále byl výrazný pokles vykázán u transferů poskytnutých z rozpočtu kapitoly Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“), které meziročně klesly o 29,4 %, respektive o 2,1 mld. Kč. Zde se jednalo především o pokles prostředků v rámci Operačního programu životní prostředí 2014 – 2020.

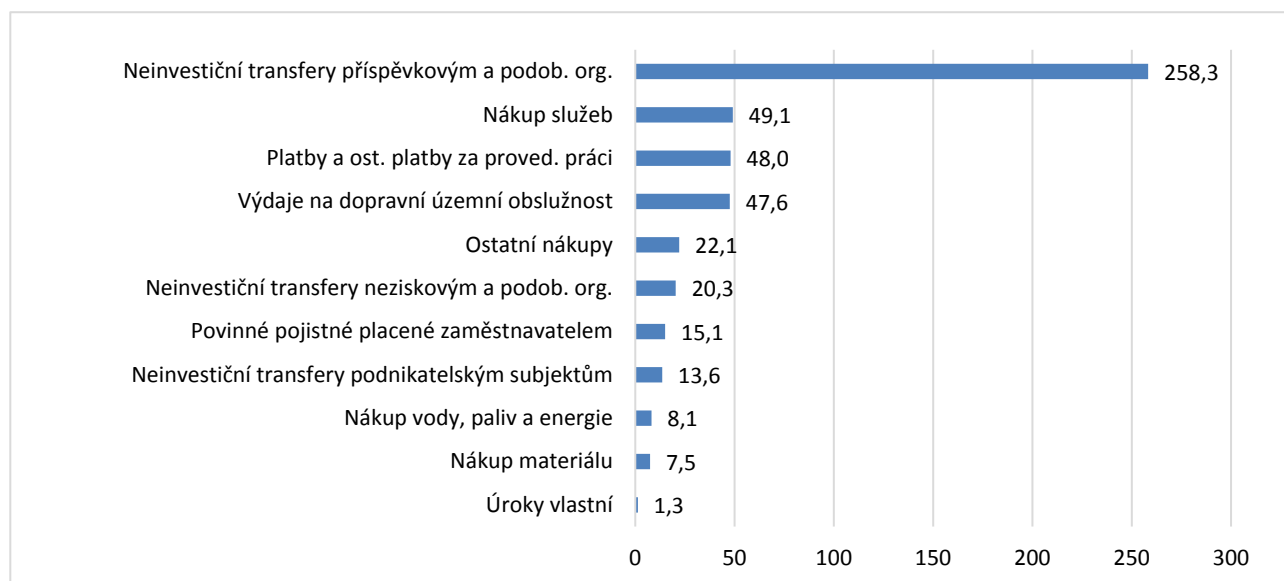
Celkové výdaje územních rozpočtů vykazují každoročně od roku 2016 meziroční růst. V **roce 2021** došlo k jejich **meziročnímu růstu o 24,8 mld. Kč**, respektive o 4,1 % **na celkových 637 mld. Kč**. Po **očistění o přímé náklady na vzdělávání²** však činí **472,2 mld. Kč**. Růst celkových výdajů byl způsoben pouze růstem běžných výdajů, které se meziročně zvýšily o 29,4 mld. Kč, tj. o 6,2 %. U kapitálových výdajů došlo k meziročnímu poklesu o 4,6 mld. Kč, tj. o 3,4 %, jak je patrné na grafu č. 4.

Graf č. 4: Struktura výdajů územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Struktura běžných výdajů územních rozpočtů je ovlivněna především výší neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím, jejichž výše v roce 2021 dosáhla 258,3 mld. Kč (meziročně růst o 18,6 mld. Kč, tj. o 7,8 %). Přičemž naprostá většina těchto prostředků směřovala do organizací se zaměřením na školství (190,8 mld. Kč, tj. 73,9 %). Dále byly běžné výdaje určené především na nákup služeb, platby za provedenou práci, na dopravní územní obslužnost a další (viz graf č. 5).

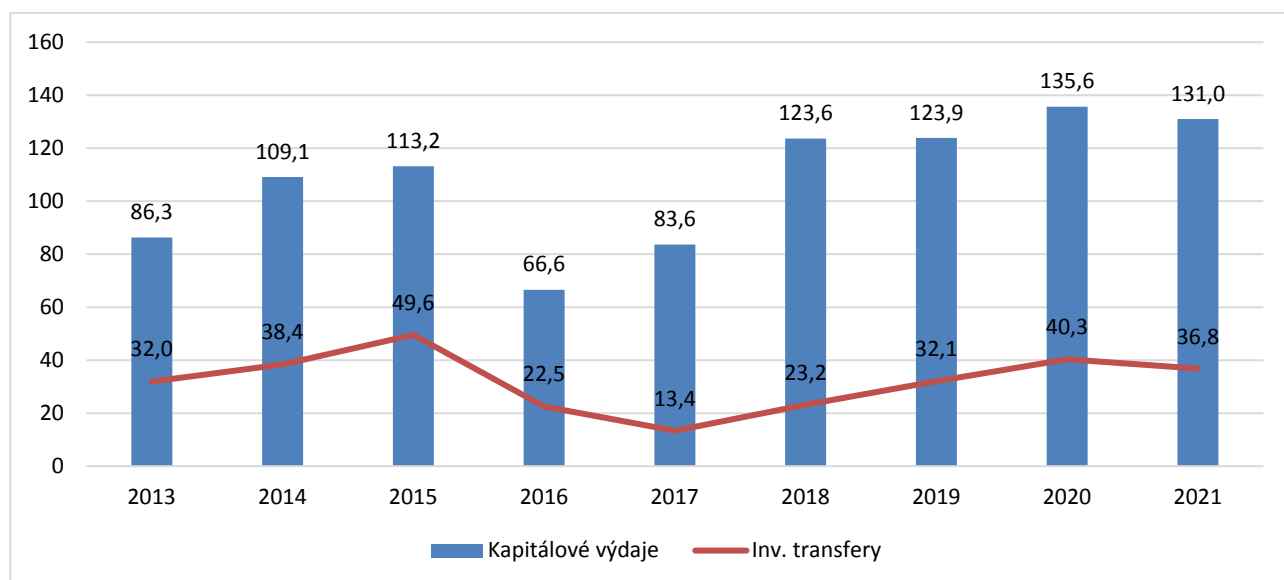
Graf č. 5: Struktura běžných výdajů územních rozpočtů v roce 2021 (v mld. Kč)

U **kapitálových výdajů**, které v roce 2021 činily celkem **131 mld. Kč** (o 4,6 mld. Kč, tj. o 3,4 % méně), směřovala naprostá **většina peněžních prostředků** na **investiční nákupy a související výdaje** (104,8 mld. Kč) a dále na **investiční transfery příspěvkovým organizacím** (14,3 mld. Kč), které byly činné v oblastech dopravy (7,1 mld. Kč) a školství (3,4 mld. Kč).

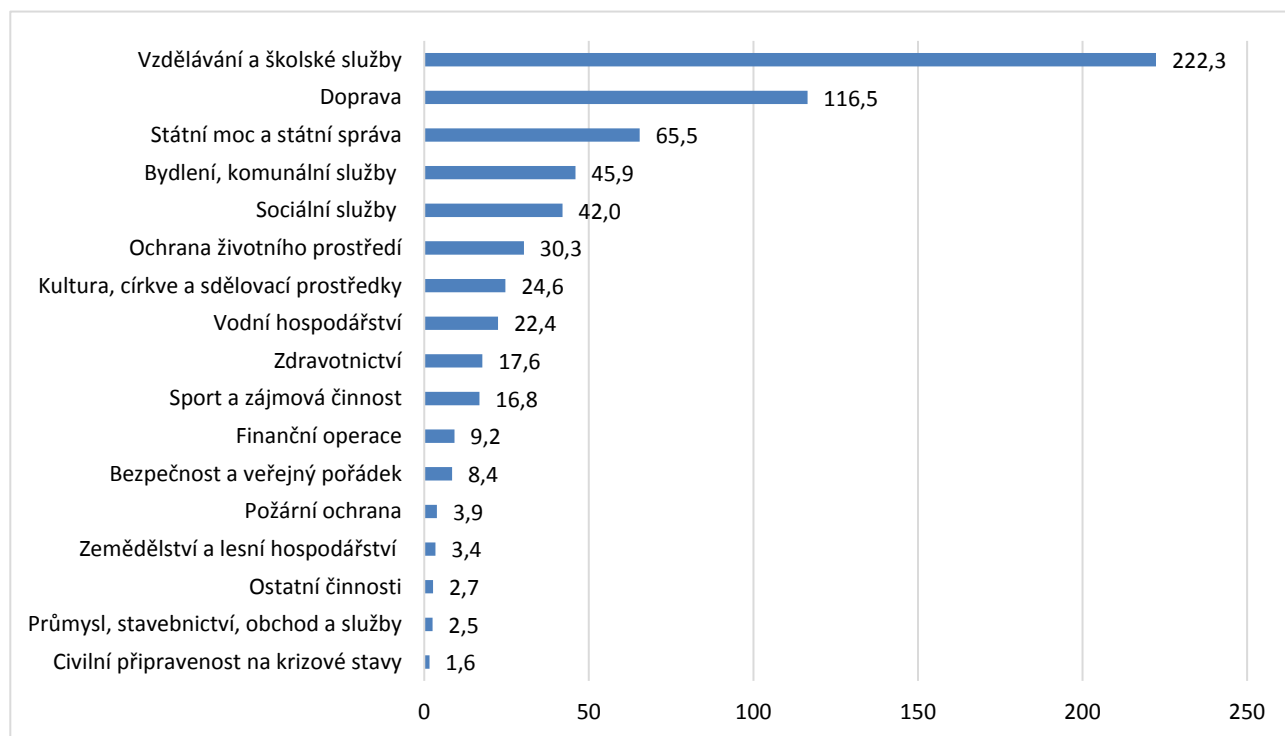
Vývoj kapitálových výdajů územních rozpočtů významně závisí na přijatých investičních transferech, jak lze vidět na grafu č. 6, kdy poměr přijatých investičních transferů na celkových kapitálových výdajích od roku 2019 zůstává v rozmezí od cca 25 % do 30 %. Nejnižší zmíněný poměr od roku 2013 byl zaznamenán v roce 2017, kdy činil 16 % a naopak nejvyšší byl vykázan v roce 2015, kdy činil 43,8 %.

Graf č. 6: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Z hlediska odvětvové směřovaly výdaje územních rozpočtů především do oblastí vzdělávání, dopravy, státní správy nebo bydlení a sociálních služeb, jak lze vidět v grafu č. 7.

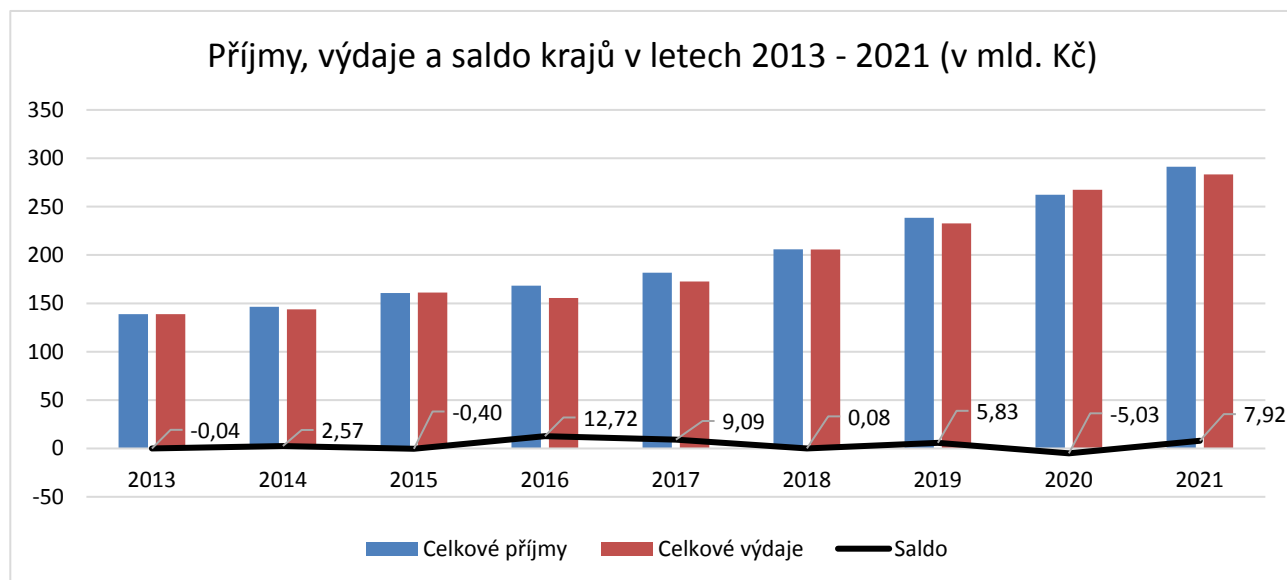
Graf č. 7: Nejvýznamnější odvětvové výdaje územních rozpočtů v roce 2021 (v mld. Kč)

2 Příjmy a výdaje krajů

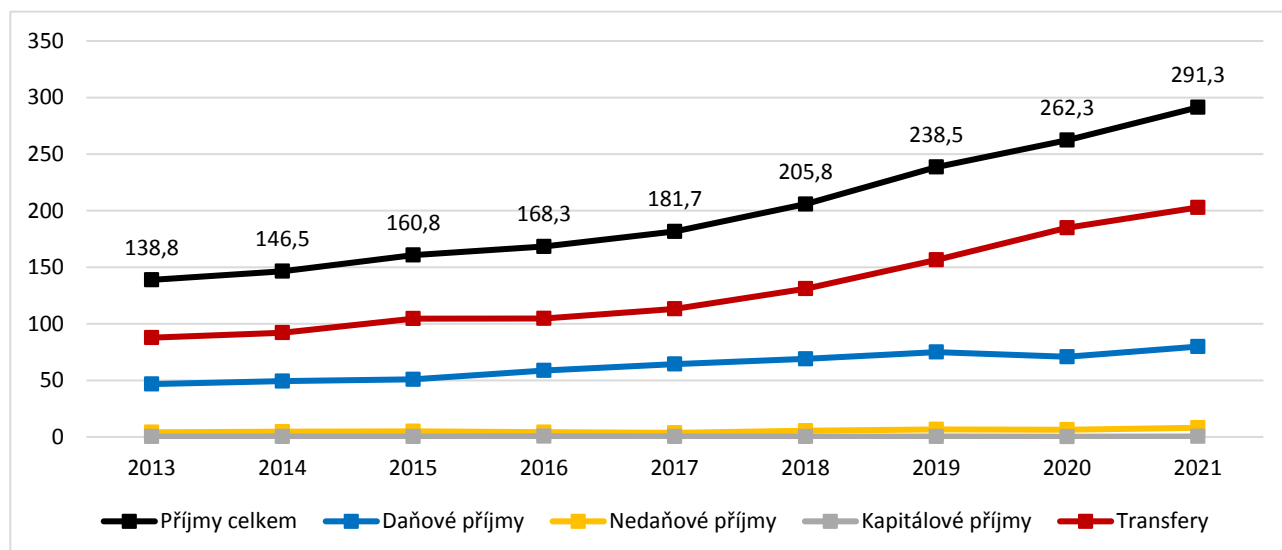
Hospodaření krajů, po opáření spojených s onemocněním COVID – 19 v roce 2020, opět vykázalo **přebytkový výsledek**. V roce 2021 kraje vykázaly přebytek rozpočtu ve **výši 7,9 mld. Kč**, což představuje zásadní zlepšení hospodaření oproti minulému roku, kdy se jejich rozpočet nacházel v deficitu ve výši 5 mld. Kč. Saldo rozpočtu dokonce převýšilo saldo z roku 2019, a to o 36 %, tj. o 2,1 mld. Kč, jak lze vidět na grafu č. 8.

Graf č. 8: Příjmy, výdaje a saldo krajů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Struktura celkových příjmů krajů zůstala i v roce 2021 stejná, jako v celém sledovaném období, tj. v období 2013 – 2021. **Celkové příjmy činily 291,3 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 29 mld. Kč**, tj. o 11 %. **Po očištění celkových příjmů krajů o přijaté transfery určené na přímé náklady na vzdělávání²** však činí příjmy krajů pouze **145 mld. Kč**. Největší část příjmů krajů činí **transfery**, které se od roku 2016 čím dál významněji podílejí na jejich celkových příjmech. V roce 2021 činily **celkové transfery 202,9 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 18 mld. Kč**, tj. o 9,7 %. Dále se na celkových příjmech podílejí značnou částí **daňové příjmy**, které činily **79,9 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly **vyšší o 12,8 %, tj. o 9,1 mld. Kč**. Nedaňové a kapitálové příjmy činily opět pouze zlomkovou část příjmů, jak je patrné z grafu č. 9.

Graf č. 9: Struktura příjmů krajů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

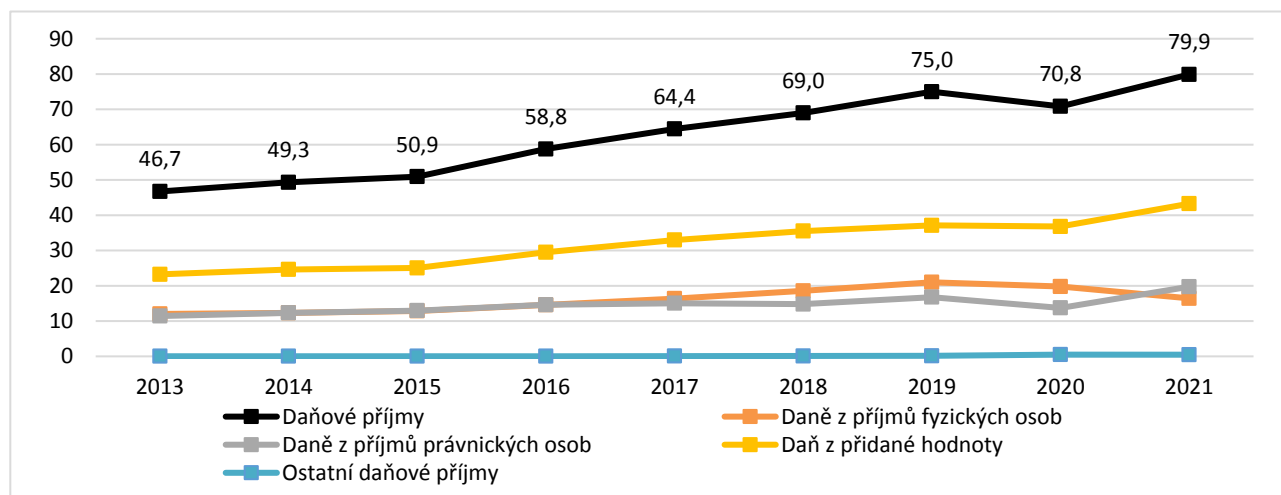

Vlastní příjmy krajů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) dosáhly **88,5 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 11 mld. Kč**, tj. o 14,2 %. Proti roku 2019 se jednalo o zvýšení o 6,4 mld. Kč, respektive o 7,8 %.

Ačkoli se **daňové příjmy** krajů proti roku 2020 **zvýšily o 9,1 mld. Kč**, tj. o 12,8 % a **dosáhly 79,9 mld. Kč**, tak k meziročnímu **růstu** došlo pouze u **daně z příjmu právnických osob (o 6 mld. Kč, tj. o 43,6 %)** a **daně z přidané hodnoty (o 6,5 mld. Kč, tj. o 17,5 %)**. K růstu celkových daňových příjmů přispělo především **navýšením podílu krajů na celostátním hrubém výnosu daní** dle zákona o rozpočtovém určení daní, a to z 8,92 % na **9,78 %**. Naopak u **daně z příjmů fyzických osob** došlo proti loňskému roku **k poklesu o 3,4 mld. Kč**, respektive o 17 %. Toto snížení bylo způsobeno především zrušením superhrubé mzdy vedoucí ke snížení zdanění mezd. Ostatní daně, jejichž podíl na celkových daňových příjmech je minimální, meziročně klesly o 4,1 %, jak je patrné z grafu č. 10.

Graf č. 10: Struktura daňových příjmů krajů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Nedaňové příjmy společně s kapitálovými představovaly **pouze nepatrnou část celkových příjmů** krajů, kdy tyto příjmy činily v součtu **8,6 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 1,9 mld. Kč**, tj. o 29,3 %.

Kraje v roce 2021 **přijaly transfery v celkové výši 202,9 mld. Kč** a meziročně se jejich výše **zvýšila o 18 mld. Kč**, respektive o 9,7 %. Zásadní vliv na jejich vývoj měly **neinvestiční transfery**, které se meziročně **zvýšily o 19,4 mld. Kč**, tj. o 11,5 % a dosáhly 188,3 mld. Kč. Naproti tomu **investiční transfery** meziročně **klesly o 8,9 %**, respektive o 1,4 mld. Kč na 14,5 mld. Kč.

Růst neinvestičních transferů souvisí především s realizací záměrů vlády v oblasti regionálního školství. Transfery z rozpočtu kapitoly **MŠMT dosáhly 154,4 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 14,7 mld. Kč**, tj. o 10,5 %. Přičemž za zvýšením poskytnutých transferů stojí především přímé náklady na vzdělávání, které se meziročně zvýšily o 14,2 mld. Kč, tj. o 10,8 %. Dále lze zmínit transfery poskytnuté z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** (dále jen „MPSV“), které se **zvýšily o 3,9 mld. Kč**, tj. o 21,1 %, a dosáhly 22,5 mld. Kč. Největší podíl na růstu transferů z rozpočtu MPSV mají neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, které činily 19,2 mld. Kč (meziročně o 3 mld. Kč, respektive 18,7 % více).

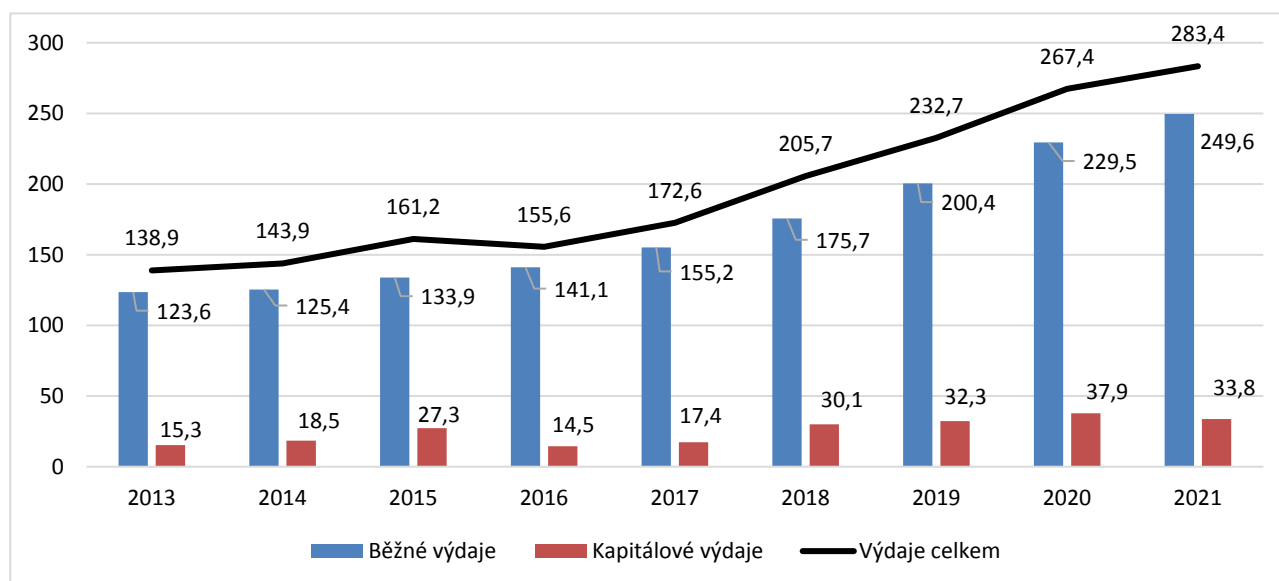
Na straně **investičních transferů** došlo **k poklesu** především u dotací poskytnutých z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo dopravy** (dále jen „MD“), které **klesly o 2,2 mld. Kč** a v roce 2021 byly nulové. Jednalo se o prostředky určené na pořízení a modernizaci železničních kolejových vozidel. Naopak k růstu došlo u transferů poskytnutých z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury, které činily 3,8 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 1,2 mld. Kč, jak lze vidět v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2: Přehled transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých kraji ze státního rozpočtu, z rozpočtů státních fondů a regionálních rad v roce 2021 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční transfery	Investiční transfery	Půjčené peněžní prostředky ²
Transfery přijaté kraji				
Úřad vlády České republiky	5,7	5,7		
Ministerstvo financí	0,6	0,6		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	22 570,3	22 450,5	119,8	
Ministerstvo vnitra	21,3	21,3		
Ministerstvo životního prostředí	1 987,2	103,6	1 883,7	
Ministerstvo pro místní rozvoj	7 887,9	159,3	7 728,6	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	168,5	1,4	167,2	
Ministerstvo dopravy	3 116,7	3 116,7		
Ministerstvo zemědělství	78,1	15,5	62,6	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	154 643,4	154 358,0	285,4	
Ministerstvo kultury	269,0	96,0	173,0	
Ministerstvo zdravotnictví	1 868,1	1 833,1	34,9	
Národní fond	80,2	14,8	65,4	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	1 660,6	1 660,6		
VPS - ostatní transfery	1 424,5	1 380,5	44,0	
Státní zemědělský intervenční fond	0,3	0,3		
Státní fond životního prostředí	291,0	289,6	1,4	
Státní fond dopravní infrastruktury	5 948,7	2 129,0	3 819,7	
Region soudržnosti Severozápad	11,2	0,3	11,0	
Celkem	202 033,3	187 636,7	14 396,7	0

Vývoj celkových výdajů krajů navázal na meziroční růsty, které byly od roku 2013, vyjma roku 2016, vykázány každý rok. **Celkové výdaje v roce 2021 činily 283,4 mld. Kč** a zaznamenaly meziroční **růst o 16 mld. Kč**, tj. o 6 %. Po jejich **očištění o přímé náklady na vzdělávání² činí 137,1 mld. Kč**. Jejich růst byl způsoben pouze **růstem běžných výdajů**, které se **zvýšily o 20,1 mld. Kč**, tj. o 8,8 % a dosáhly 249,6 mld. Kč. Naopak **kapitálové výdaje** krajů meziročně **klesly o 4,4 mld. Kč**, respektive o 10,9 % na 33,8 mld. Kč, jak je patrné na grafu č. 11.

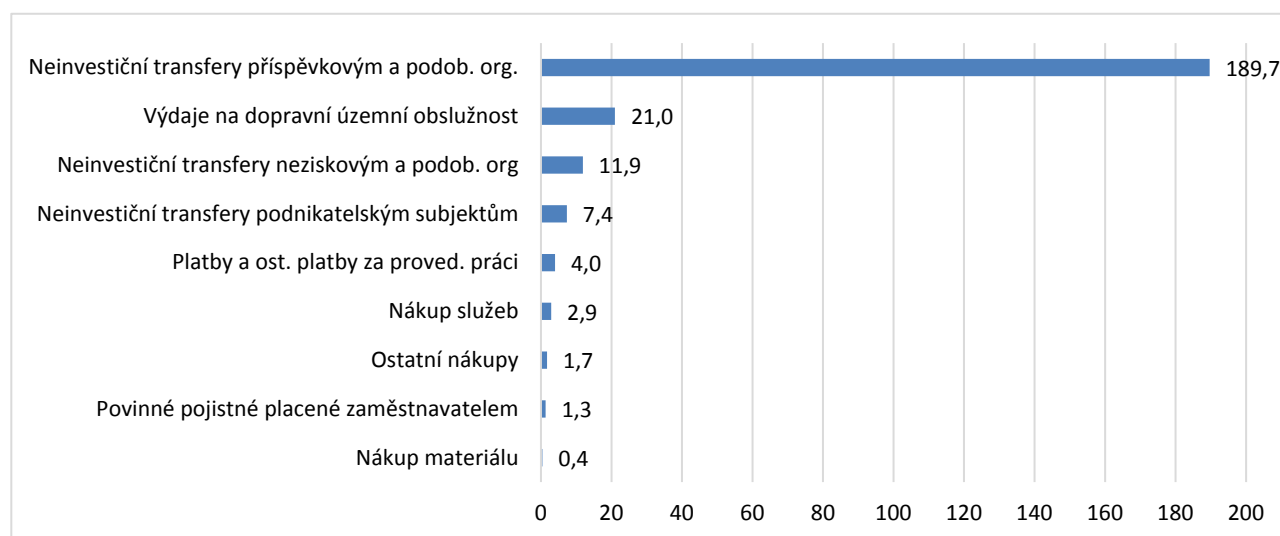
Graf č. 11: Struktura výdajů krajů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Vývoj celkových výdajů krajů je závislý především na vývoji jejich běžných výdajů, které v roce 2021 představovaly 88,1 % z celkových výdajů. Největší část běžných výdajů tvořily neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, které v roce 2021 činily 189,7 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 14,8 mld. Kč, tj. o 8,5 %. Přičemž největší část těchto transferů, 152,9 mld. Kč, byla určena pro organizace působící v oblasti školství (meziročně o 13,7 mld. Kč, respektive o 9,8 % více), kdy většinu těchto prostředků kraje obdržely ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, které činily 146,3 mld. Kč. Dále lze zmínit prostředky určené pro organizace působící v oblasti dopravy ve výši 13,4 mld. Kč (o 0,3 mld. Kč, tj. o 2,5 % více), sociálních služeb ve výši 11,8 mld. Kč (o 1,6 mld. Kč, tj. o 15,2 % více) nebo zdravotnictví ve výši 7,1 mld. Kč (o 0,9 mld. Kč, tj. o 11,3 %).

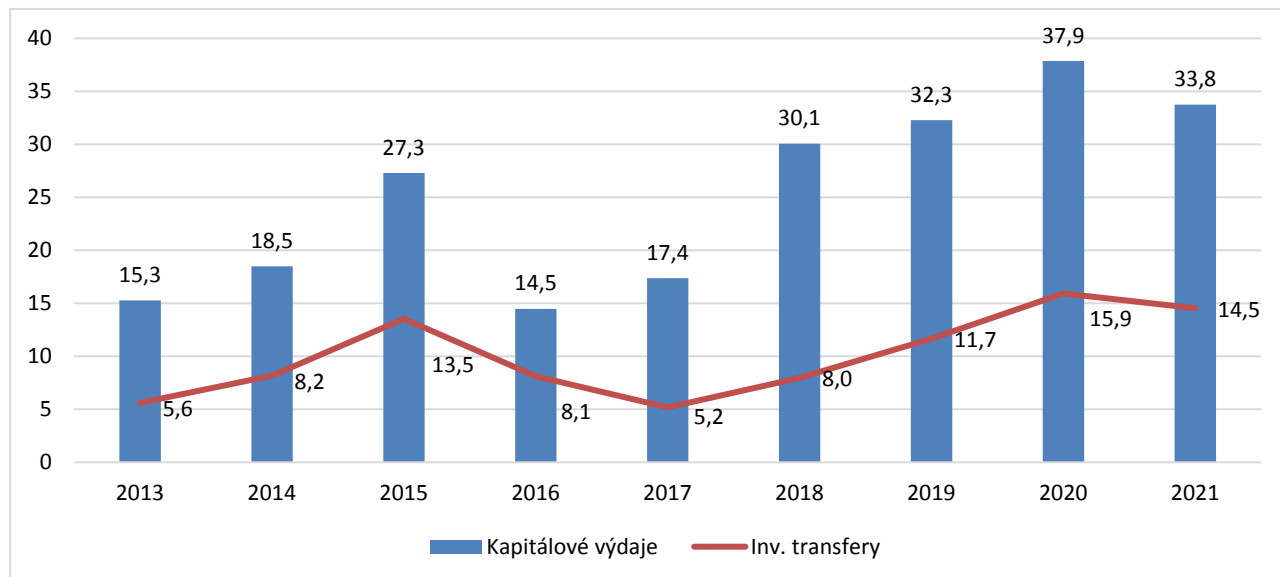
Mimo neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím činily největší část běžných výdajů výdaje na dopravní územní obslužnost, neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím či neinvestiční transfery podnikatelským subjektům. Celkové výdaje krajů v rámci neinvestičních transferů sice činily 208,9 mld. Kč, ale z jejich vlastního rozpočtu poskytly pouze 1,1 mld. Kč. Podrobná struktura běžných výdajů je zobrazena v grafu č. 12.

Graf č. 12: Struktura běžných výdajů krajů v roce 2021 (v mld. Kč)

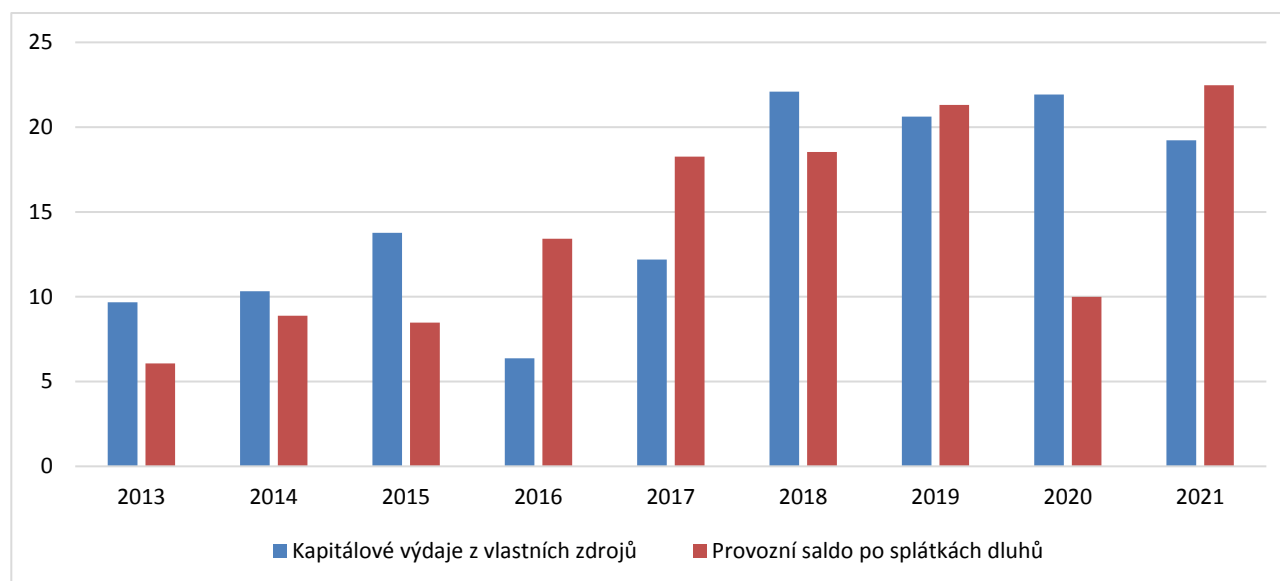
Vývoj kapitálových výdajů krajů měl od roku 2013 proměnlivé tendence, které byly, s výjimkou roku 2017, vázané na vývoj přijatých investičních transferů. Z grafu č. 13 je patná **silná závislost** uskutečněných **investičních aktivit krajů na přijatých investičních transferech**, kdy poměr přijatých investičních transferů na kapitálových výdajích krajů činil v období 2013 - 2021 v průměru 40,5 %. Kraje v rámci **investičních transferů** vydaly **10,6 mld. Kč**, ale výdaje z **vlastního rozpočtu činily 2,2 mld. Kč**.

Graf č. 13: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery krajů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Při grafickém porovnání provozního salda⁴ po splátkách dluhů a kapitálových výdaje očištěné o přijaté transfery⁵ je patrné, že v roce 2021 kraje nevyužily plně svůj investiční potenciál. Nicméně je třeba zmínit, že v letech předchozích, kromě let 2016, 2017 a 2019, svůj investiční potenciál využívaly plně nebo dokonce investovaly více, tj. využívaly úspory na bankovních účtech z minulých let nebo půjčené peněžní prostředky. Celý vývoj je demonstrován na grafu č. 14.

Graf č. 14: Využití investičního potenciálu krajů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

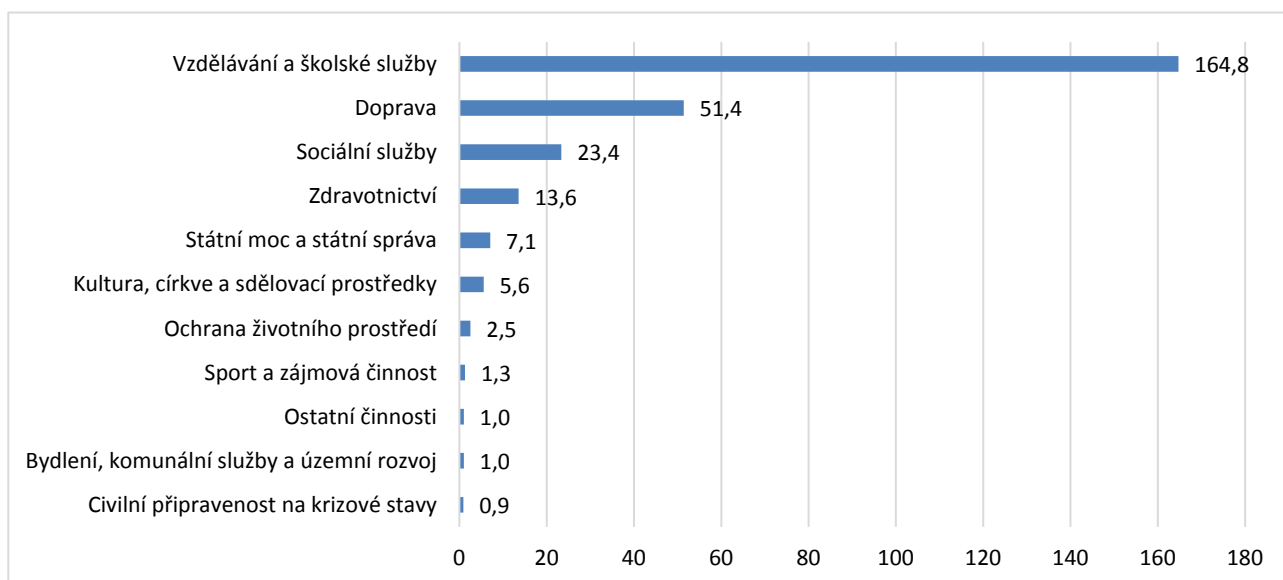
⁴ Provozním saldem se rozumí disponibilní peněžní prostředky, které z běžných příjmů mohou být využity na investice, případně splácení dluhů atd. Provozní saldo = (daňové příjmy + nedaňové příjmy + neinvestiční transfery) – běžné výdaje.

⁵ Kapitálové výdaje z vlastních zdrojů = kapitálové výdaje – investiční přijaté transfery.

Z odvětvového pohledu směřovaly výdaje krajů především do oblasti školství, kam bylo vynaloženo 164,8 mld. Kč, tj. o 9,7 % respektive o 14,6 mld. Kč více. Je třeba uvést, že kraje v roce 2021 zároveň obdržely z rozpočtu kapitoly MŠMT transfery v celkové výši 154,6 mld. Kč, tedy naprostá většina jejich výdajů do oblasti školství byla uskutečněna z peněžních prostředků přijatých ze státního rozpočtu.

Dalšími výdajově významnými oblastmi byly pro kraje v roce 2021 oblasti dopravy, sociálních služeb či zdravotnictví, jak je patrné z grafu č. 15.

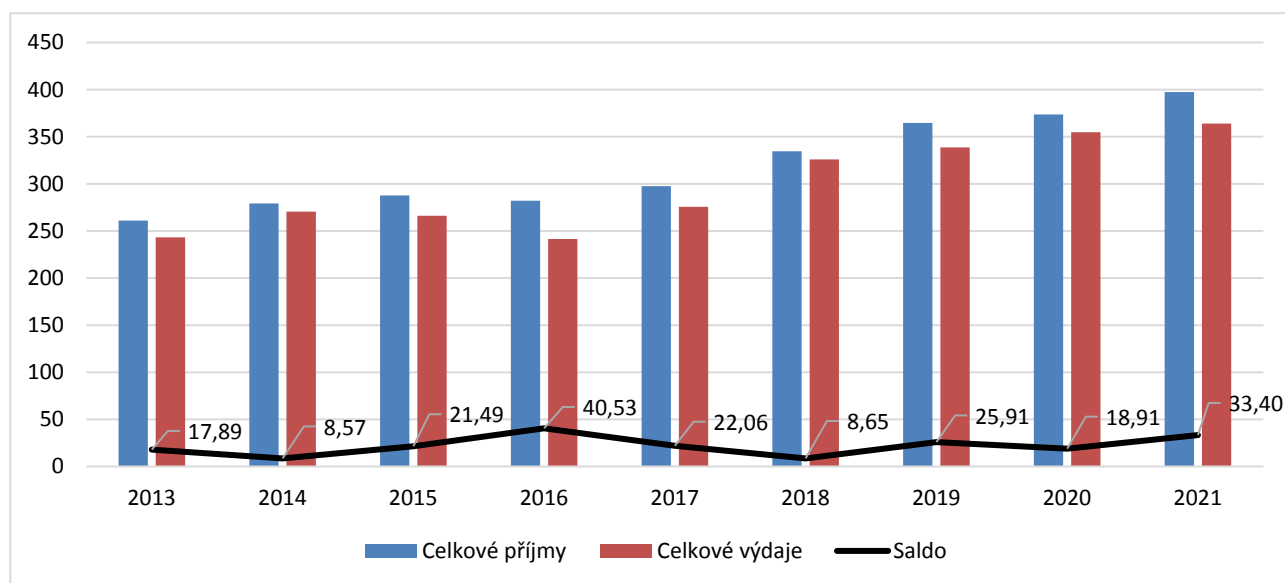
Graf č. 15: Nejvýznamnější odvětvové výdaje krajů v roce 2021 (v mld. Kč)

3 Příjmy a výdaje obcí a DSO

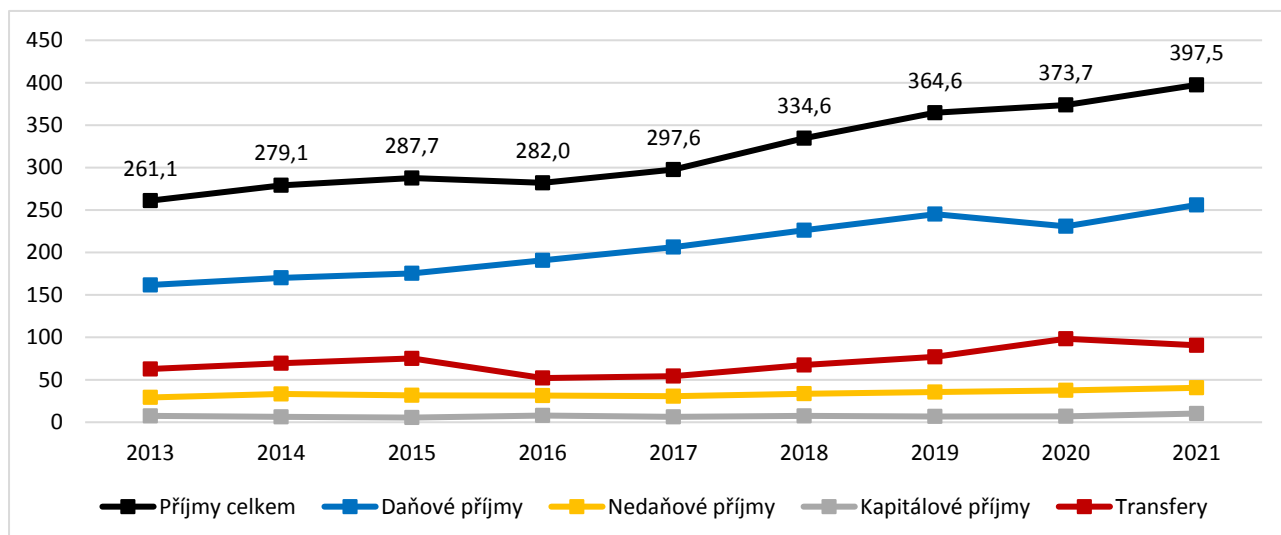
Hospodaření obcí skončilo v roce 2021 kladným saldem rozpočtu ve výši 33,4 mld. Kč, což představuje téměř dvojnásobné saldo hospodaření oproti roku 2020, kdy se jejich rozpočet nacházel v přebytku 18,9 mld. Kč. Saldo rozpočtu dokonce převýšilo saldo z roku 2019, a to o 28,9 %, tj. 7,5 mld. Kč (viz graf č. 16). Bez hl. m. Prahy celkové konsolidované příjmy obcí v roce 2021 činily 291,8 mld. Kč, výdaje 274,4 mld. Kč a výsledek hospodaření skončil v přebytku 17,4 mld. Kč. Přebytek rozpočtu meziročně vzrostl o 74,2 %, tj. o 7,4 mld. Kč. Výsledek hospodaření byl v roce 2021 dokonce lepší i než před vypuknutím pandemie, kdy činil 11,2 mld. Kč.

Graf č. 16: Příjmy, výdaje a saldo obcí v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

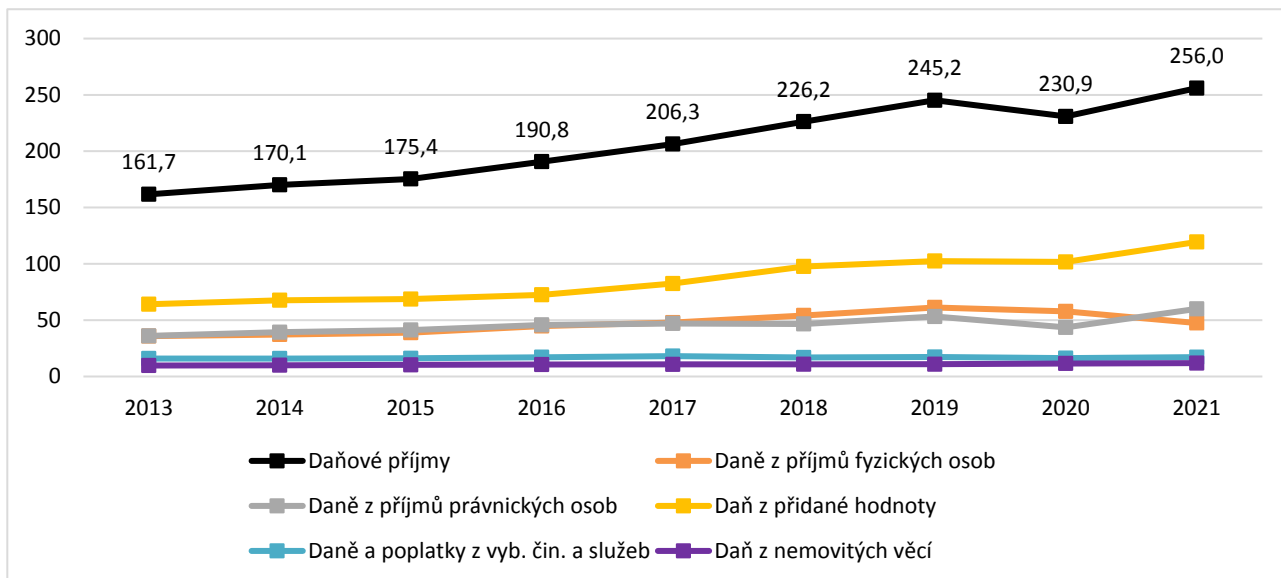
Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen „obce“) dosáhly 397,5 mld. Kč, meziročně vzrostly o 6,4 %, tj. o 23,7 mld. Kč. V případě očištění celkových příjmů o transfery určené na přímé náklady na vzdělávání² ve výši 18,5 mld. Kč, které přijalo hl. m. Praha, činí celkové příjmy 378,9 mld. Kč. Výrazný meziroční růst byl vykázan především u daňových příjmů, které se zvýšily o 25,2 mld. Kč, tj. o 10,9 % a dosáhly 256 mld. Kč. Tento značný růst je způsoben především poklesem daňových příjmů v roce 2020 a jejich následným růstem v roce 2021. Inkaso daňových příjmů bylo v roce 2021 vyšší o 10,8 mld. Kč, respektive o 4,4 % než v roce 2019. Oproti tomu u transferů došlo v roce 2021 k meziročnímu poklesu o 7,7 mld. Kč, tj. o 7,8 % na 90,7 mld. Kč. Meziroční pokles byl způsoben především z důvodu poskytnutí jednorázového příspěvku obcím pro rok 2020 podle zákona č. 159/2020 Sb. ve výši 13,4 mld. Kč. V roce 2021 byl vyplácen příspěvek ke zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu, jehož výpočet je založen na jiném principu respektujícím fiskální politiku a princip fungování sdílených daní. U nedaňových příjmů došlo k růstu o 3 mld. Kč, tj. o 8,1 % na 40,5 mld. Kč a u minoritních kapitálových příjmů došlo k výraznému růstu o 46,1 %, tj. o 3,2 mld. Kč na 10,2 mld. Kč, jak lze vidět v grafu č. 17.

Graf č. 18: Struktura příjmů obcí v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

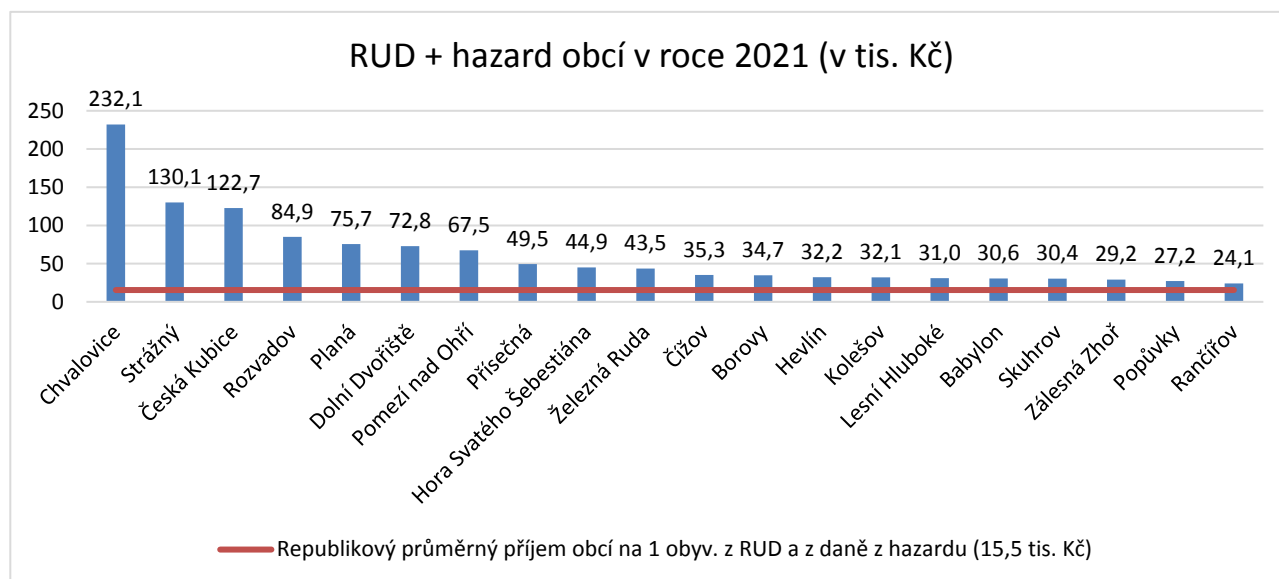
Daňové příjmy obcí vykázaly v roce 2021 opět návrat k růstové tendenci, kterou měly, s výjimkou roku 2020, v celém sledovaném období let 2013 – 2021 a dosáhly **256 mld. Kč** (o 25,2 mld. Kč, tj. o 10,9 % více). Na růstu se podílelo především **navýšení podílu obcí na celostátním hrubém výnosu daní** dle zákona o rozpočtovém určení daní, a to z 23,58 % na **25,84 %**. Dále v roce 2021 vykázalo nejvýznamnější růst inkaso **daně z přidané hodnoty**, u kterého došlo k růstu o **17,8 mld. Kč**, tj. o 17,5 % na 119,4 mld. Kč a inkaso z **daně z příjmů právnických osob**, které se **zvýšilo o 16,5 mld. Kč**, tj. o 37,8 % na 60,1 mld. Kč. **Daně a poplatky z vybraných činností a služeb** vykázaly **růst o 5,2 %** na celkových 17,1 mld. Kč a u inkasa **daně z nemovitých věcí** došlo k růstu o **2,8 %** na 11,9 mld. Kč. Naopak k **poklesu** došlo u **daně z příjmů fyzických osob**, kde došlo k poklesu o **10,3 mld. Kč**, tj. o 17,8 % na 47,5 mld. Kč. Tento pokles byl způsoben především **zrušením institutu superhrubé mzdy** a také výplatou kompenzačního bonusu podnikatelům. Vývoj a struktura daňových příjmů je zachycen v grafu č. 18.

Graf č. 17: Struktura daňových příjmů obcí v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

V části daňových příjmů stojí za zmínku příjem vybraných obcí z daní z hazardních her, který sice z celkového pohledu na příjem obcí zastává naprosto minimální podíl, nicméně u vybraných obcí tvoří značnou část jejich příjmů, který, v některých případech, několikanásobně překračuje republikový průměr. Jak je patrné z grafu č. 19, tak nejvyšším příjmem z rozpočtového určení daní a z hazardních her má na 1 obyvatele obec Chvalovice, která se svým příjmem ve výši 232,1 tis. Kč překračuje republikový průměr 15 krát. Dále je možné zmínit obce Strážný (8,4 krát), Česká Kubice (7,9 krát) nebo Rozvadov (5,5 krát).

Graf č. 19: Příjem vybraných obcí z rozpočtového určení daní a daně z hazardních her v roce 2021 (v tis. Kč)

Nedaňové příjmy obcí pramenily především z příjmů z pronájmu majetku, které dosáhly výše 14 mld. Kč (meziročně o 1 mld. Kč, tj. o 8 % více) a z příjmů z vlastní činnosti ve výši 12,3 mld. Kč (meziroční růst o 2,1 mld. Kč, tj. o 20,2 % více). Nicméně i s **kapitálovými** příjmy tvořily dohromady **minoritní část** v podobě přibližně 1/8 z celkových příjmů obcí.

Obce v roce 2021 přijaly **transfery v celkové výši 90,7 mld. Kč** a meziročně došlo k jejich **poklesu o 7,7 mld. Kč**, tj. o 7,8 %. V časovém období 2013 – 2021 došlo k meziročnímu poklesu celkových přijatých transferů pouze jednou a to v roce 2016. Pokles celkových přijatých transferů obcí byl způsoben jak **poklesem neinvestičních transferů**, které činily **65,2 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 5,8 mld. Kč**, tj. o 8,2 %, tak i poklesem **investičních transferů**, které **dosáhly 25,5 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 1,9 mld. Kč**, tj. o 7 %.

Největší část neinvestičních transferů přijaly obce z **rozpočtu kapitoly MŠMT**, které činily **24 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 3,5 mld. Kč**, tj. o 16,9 %. Nicméně je třeba uvést, že naprostou **většinu těchto prostředků přijalo hlavní město Praha** (dále jen „hl. m. Praha“) **v rámci přímých nákladů na vzdělávání² ve výši 18,5 mld. Kč**. Dále lze zmínit prostředky přijaté z **rozpočtu kapitoly MPSV** ve výši **7,1 mld. Kč**, které se meziročně **zvýšily o 0,7 mld. Kč**, respektive o 11,6 % a byly určeny především na výkon činnosti obce s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí ve výši 1,7 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč, tj. o 4,8 % více), na neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (§ 101, § 102 a § 103) ve výši 1,7 mld. Kč (o 0,3 mld. Kč, tj. o 20 % více) a na řešení naléhavých potřeb při zabezpečení provozu sociálních služeb zřízených a provozovaných obcemi ve výši 1,5 mld. Kč (o 0,4 mld. Kč, tj. o 38,1 % více). Naopak k **nejvýraznějšímu poklesu** došlo u prostředků poskytnutých z **rozpočtu kapitoly VPS**, které činily **3,7 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 10,5 mld. Kč**, tj. o 73,7 %. Přičemž se **na poklesu nejvíce podílel jednorázový příspěvek obcím pro rok 2020 podle zákona č. 159/2020 Sb.**, který byl obcím vyplacen **v roce 2020 ve výši 13,4 mld. Kč**, ale **v roce 2021 již k jeho výplatě nedošlo**. Zároveň obce **v roce 2021** proti roku 2020 **přijaly 3,2 mld. Kč na příspěvek obcím ke zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2021**.

Z pohledu **investičních transferů** přijaly obce **nejvíce peněžních prostředků z rozpočtu kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj** (dále jen „MMR“) ve **výši 9,2 mld. Kč**, což představovalo meziroční pokles o 0,1 mld. Kč, tj.

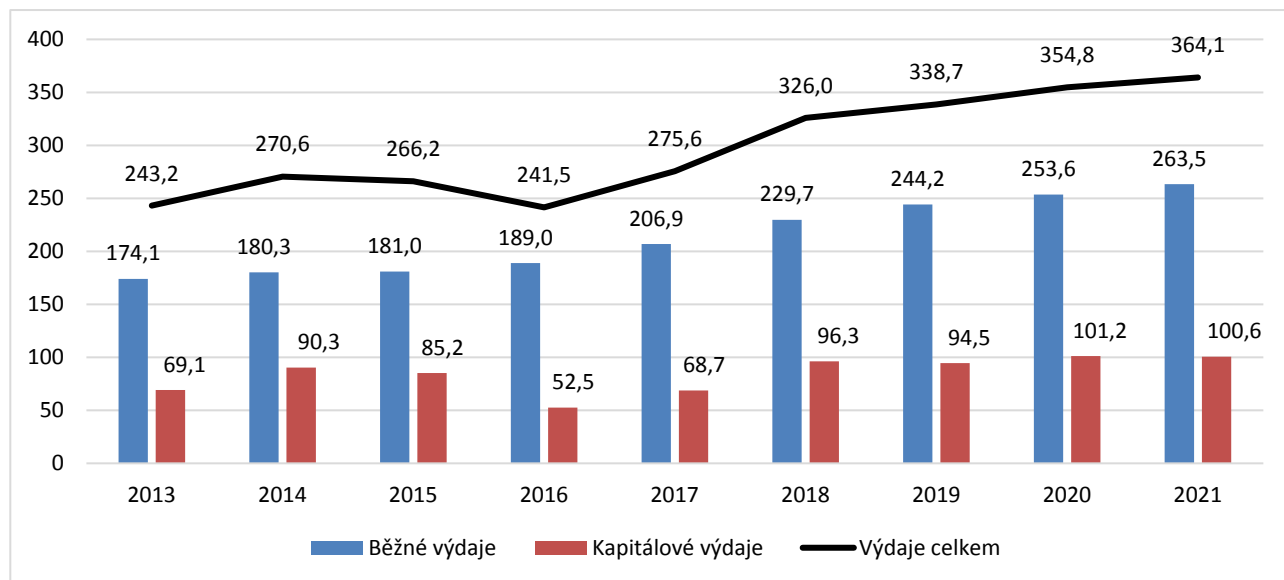
o 1,2 %. Největší část těchto prostředků ve výši 6,1 mld. Kč (meziročně o 1,2 mld. Kč, tj. o 16,1 % méně) byla obcemi přijata v rámci Integrovaného regionálního operačního programu. Dále lze zmínit prostředky ve výši 2,1 mld. Kč určené na program Podpora rozvoje regionů 2019+ (meziročně o 0,7 mld. Kč, tj. o 49,1 % více). **Z rozpočtu kapitoly MŽP** obce přijaly **3,3 mld. Kč** v rámci Operačního programu životní prostředí 2014 – 2020 (meziročně o 1,9 mld. Kč, tj. o 37,2 % více). Dále lze zmínit prostředky z rozpočtu **Státního fondu životního prostředí**, které činily **2,5 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 1,2 mld. Kč, tj. o 85,4 % nebo prostředky z rozpočtu **Státního fondu dopravní infrastruktury** ve výši **2,3 mld. Kč** (meziroční růst o 0,7 mld. Kč, tj. o 42 %). Ostatní přijaté transfery je možno vidět v tabulce č. 3.

Tabulka č. 3: Přehled transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých obcemi ze státního rozpočtu, z rozpočtů státních fondů a regionálních rad v roce 2021 (v mld. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		Půjčené peněžní prostředky ²
		Neinvestiční transfery	Investiční transfery	
Transfery přijaté obcemi				
Úřad vlády České republiky	10,7	10,7		
Ministerstvo obrany	10,2	7,6	2,7	
Ministerstvo financí	13,2	11,0	2,2	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	7 170,1	6 977,5	192,6	
Ministerstvo vnitra	605,9	207,0	398,9	
Ministerstvo životního prostředí	3 784,2	878,3	2 905,9	
Ministerstvo pro místní rozvoj	10 853,6	1 712,1	9 141,5	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	312,3	48,9	263,4	
Ministerstvo dopravy	289,1	289,1		
Ministerstvo zemědělství	2 383,0	877,9	1 505,2	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	23 966,9	23 923,3	43,6	
Ministerstvo kultury	991,3	948,8	42,4	
Ministerstvo zdravotnictví	593,5	581,7	11,8	
Národní sportovní agentura	13,8		13,8	
Technologická agentura České republiky	2,9	2,9		
Národní fond	162,1	37,9	124,1	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	11 462,1	11 462,1		
VPS - ostatní transfery	4 962,1	3 711,3	1 208,3	42,5
Státní zemědělský intervenční fond	295,3	40,0	255,3	
Státní fond životního prostředí	2 482,3	146,1	2 201,5	134,7
Státní fond dopravní infrastruktury	2 376,0	129,3	2 246,7	
Státní fond podpory investic	285,6	8,5	210,5	66,6
Státní fond kultury	0,1	0,1		
Státní fond kinematografie	1,0	1,0		
Region soudržnosti Jihozápad			0,1	
Region soudržnosti Jihovýchod			1,8	
Celkem	73 029,2	52 013,2	20 772,3	243,7

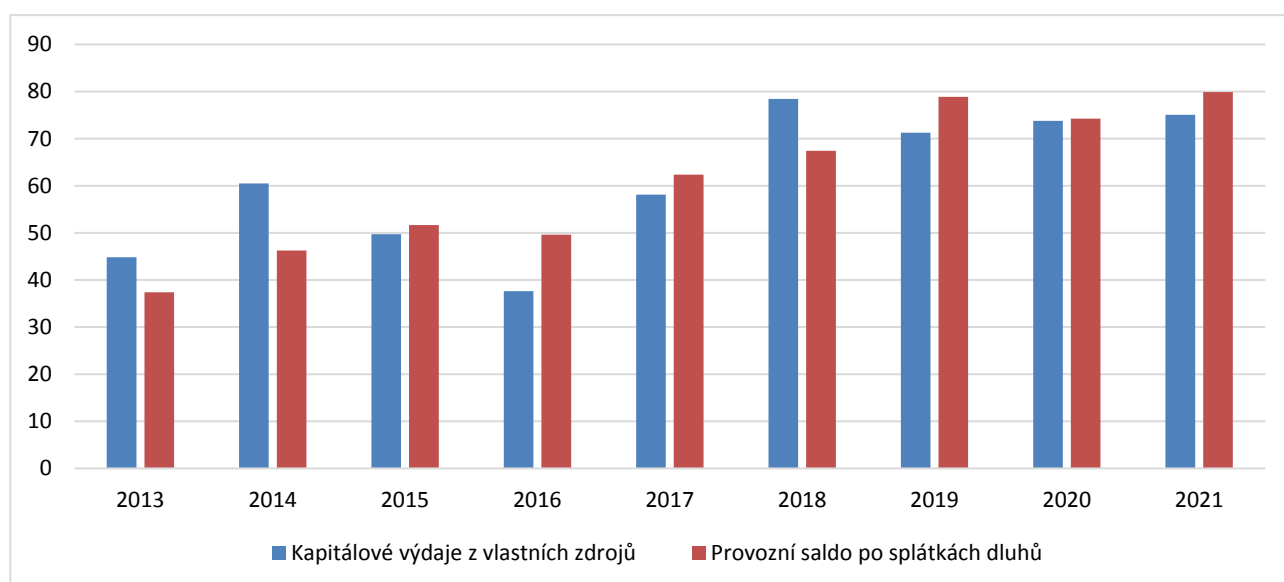
Od roku 2013 dochází u obcí ke každoročnímu zvyšování **celkových výdajů**, které v roce 2021 činily **364,1 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 9,2 mld. Kč**, tj. o 2,6 %. Po **očištění celkových výdajů** obcí o **přímé náklady na vzdělávání²** činí jejich výše **345,5 mld. Kč**. Na tomto meziročním zvýšení se podílel pouze **růst běžných výdajů**, které se zvýšily **o 9,8 mld. Kč**, respektive o 3,9 % na **263,5 mld. Kč**. Naopak u **kapitálových výdajů** došlo k meziročnímu **poklesu o 0,6 mld. Kč**, respektive 0,6 % na 100,6 mld. Kč, jak lze vidět v grafu č. 20.

Graf č. 20: Struktura výdajů obcí v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Obce v posledních třech letech svůj investiční potenciál⁶ plně nevyužily, jak je patrné z grafu č. 21. Od roku 2015 ho dokonce využily pouze jednou a to v roce 2018, kdy investovali více, než kolik představoval jejich investiční potenciál.

Graf č. 21: Využití investičního potenciálu obcí v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

⁶ Rozdíl mezi provozním saldem očištěným o splátky půjčených peněžních prostředků a kapitálovými výdaji očištěnými o přijaté investiční transfery.

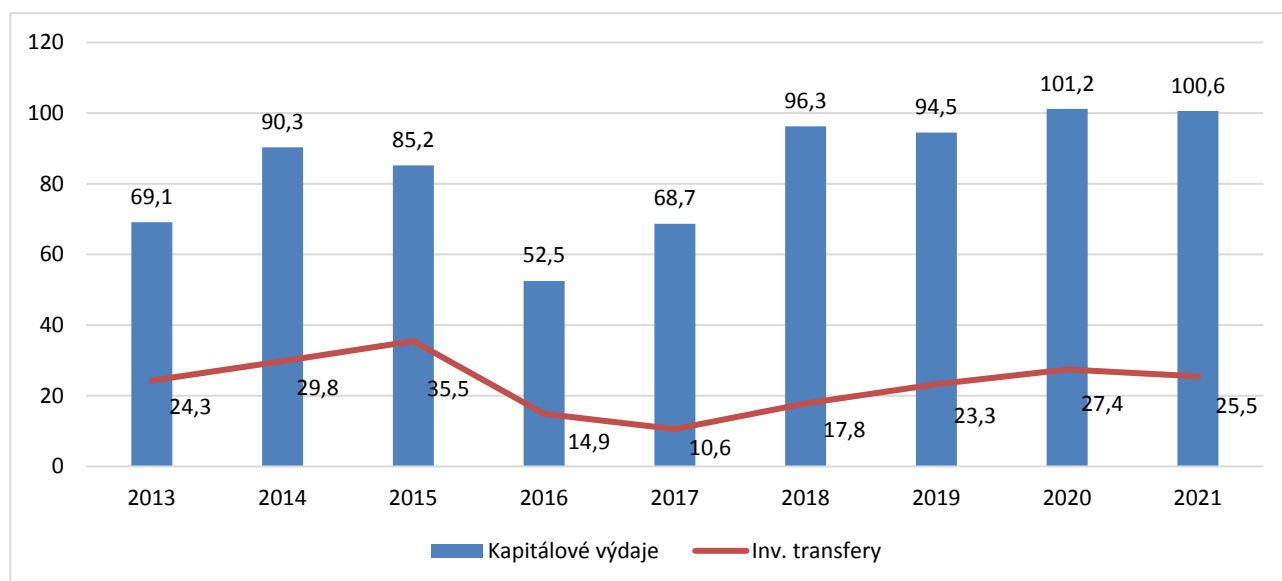
Z detailnějšího pohledu na **běžné výdaje** obcí, které **představují 72,4 % celkových výdajů**, vyplývá, že většina prostředků obcí směřovala do **neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím** ve výši 68,6 mld. Kč. Jednalo se především o organizace z oblasti školství (37,9 mld. Kč), sociálních služeb (11,5 mld. Kč) a kultury (8,5 mld. Kč). Dále významnou část z běžných výdajů tvořily **platby a ostatní platby za provedenou práci**, které společně s povinným pojistným placeným zaměstnavatelem činily 57,6 mld. Kč, výdaje na **nákup služeb** ve výši 46,2 mld. Kč nebo výdaje na **dopravní obslužnost** v hodnotě 26,6 mld. Kč, jak je zřejmé z grafu č. 22.

Graf č. 22: Struktura běžných výdajů obcí v roce 2021 (v mld. Kč)

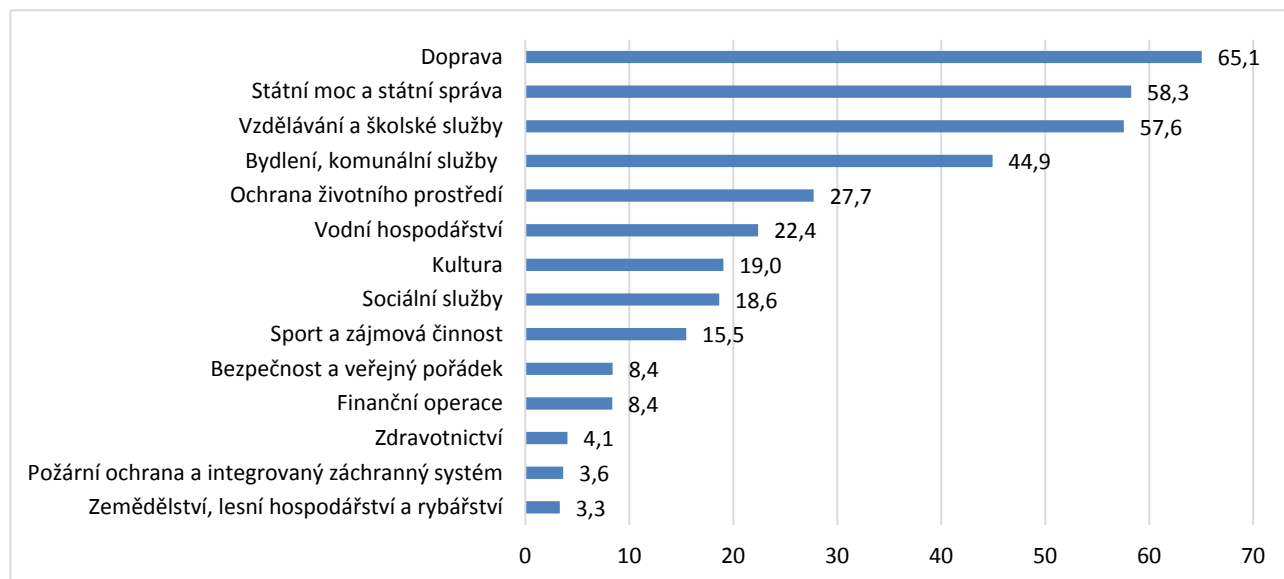
Vývoj kapitálových výdajů obcí od roku 2013 značně kolísá, jak je vidět z grafu č. 23. Zároveň je z příloženého grafu zřejmé, že kapitálové výdaje obcí příliš nekorelují s vývojem přijatých investičních transferů, ale to je způsobeno také tím, že poměr investičních přijatých transferů na kapitálových výdajích obcí není tak vysoký, jako např. u krajů. U obcí se poměr pohyboval v letech 2013 – 2021 v rozmezí od 15,4 % v roce 2017 až 41,6 % v roce 2015.

Graf č. 23: Kapitálové výdaje a investiční transfery přijaté obcemi v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

V případě odvětvových výdajů obcí směřovala většina prostředků do oblasti dopravy (65,1 mld. Kč, tj. o 3,6 %, respektive o 2,3 mld. Kč více), státní moci (58,3 mld. Kč, tj. o 1,4 % více), vzdělávání (57,6 mld. Kč, tj. o 1,9 % více) či bydlení (44,9 mld. Kč, tj. o 9,3 %, respektive o 3,8 mld. Kč více). Ostatní odvětvové výdaje je možné pozorovat v grafu č. 24.

Graf č. 24: Nejvýznamnější odvětvové výdaje obcí v roce 2021 (v mld. Kč)

3.1 Hospodaření hlavního města Prahy

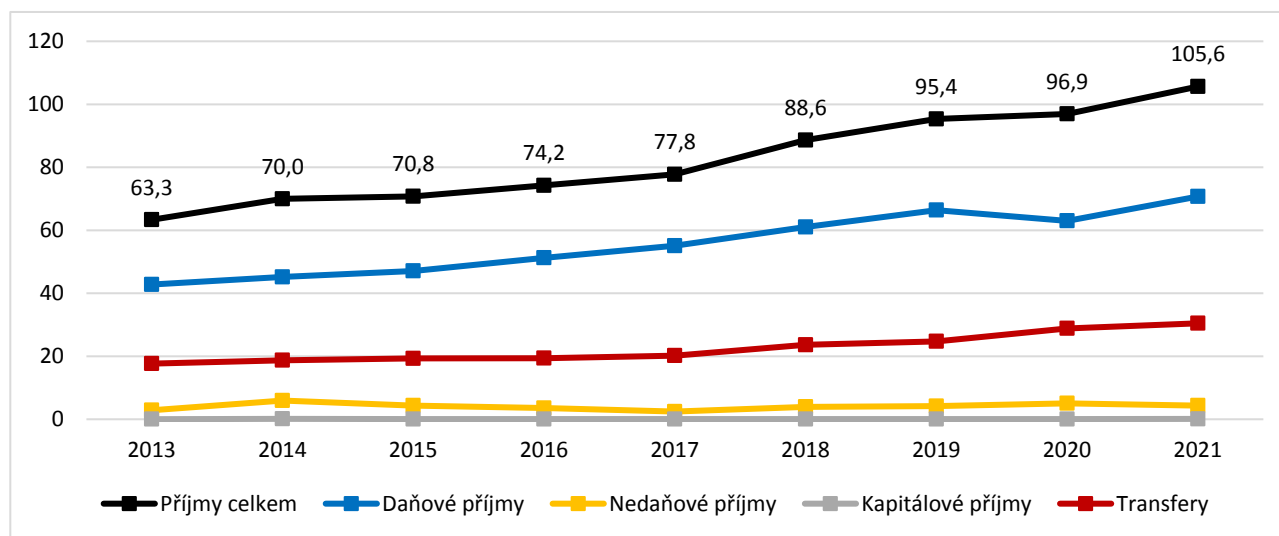
Rozpočtové hospodaření hl. m. Prahy je v rámci výkaznictví (finanční a účetní výkazy) sledováno jako rozpočet obce a je proto zahrnuto do výše uvedených souhrnných výsledků hospodaření obecních rozpočtů. Postavení hl. m. Prahy v rámci územních rozpočtů je však specifické, a to z hlediska systému veřejné správy (hlavní město vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak i státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje), a současně i z hlediska objemu peněžních prostředků, které procházejí jeho rozpočtem. **Příjmy hl. m. Prahy představují zhruba čtvrtinu celkových příjmů obecních rozpočtů** (v roce 2021 to bylo 26,8 %). V následující části jsou proto výsledky hospodaření hl. m. Prahy uvedeny samostatně.

Celkové příjmy hl. m. Prahy zaznamenaly v celém období let 2013 – 2021 pravidelné meziroční nárůsty. V roce 2021 došlo k růstu o 8,7 mld. Kč, tj. o 9 % na **105,6 mld. Kč**. Po **očištění o přímé náklady na vzdělávání**² však jejich výše činí **87,1 mld. Kč**. Proti roku 2019, který byl jako poslední rok nezasažený opatřeními spojenými s onemocněním COVID – 19, zaznamenaly celkové příjmy růst o 10,3 mld. Kč, respektive o 10,8 %. Z toho plyne, že hl. m. Praha na příjmové straně rozpočtu **nezaznamenala** z celkového pohledu výrazný propad.

V roce 2021 došlo k meziročnímu **růstu daňových příjmů o 7,7 mld. Kč**, tj. o 12,3 % na 70,7 mld. Kč, **transferů o 1,6 mld. Kč**, tj. o 5,7 % na 30,5 mld. Kč a **kapitálových příjmů o 8,3 % na 0,1 mld. Kč**. Nedaňové příjmy meziročně klesly o 13,9 % na 4,4 mld. Kč.

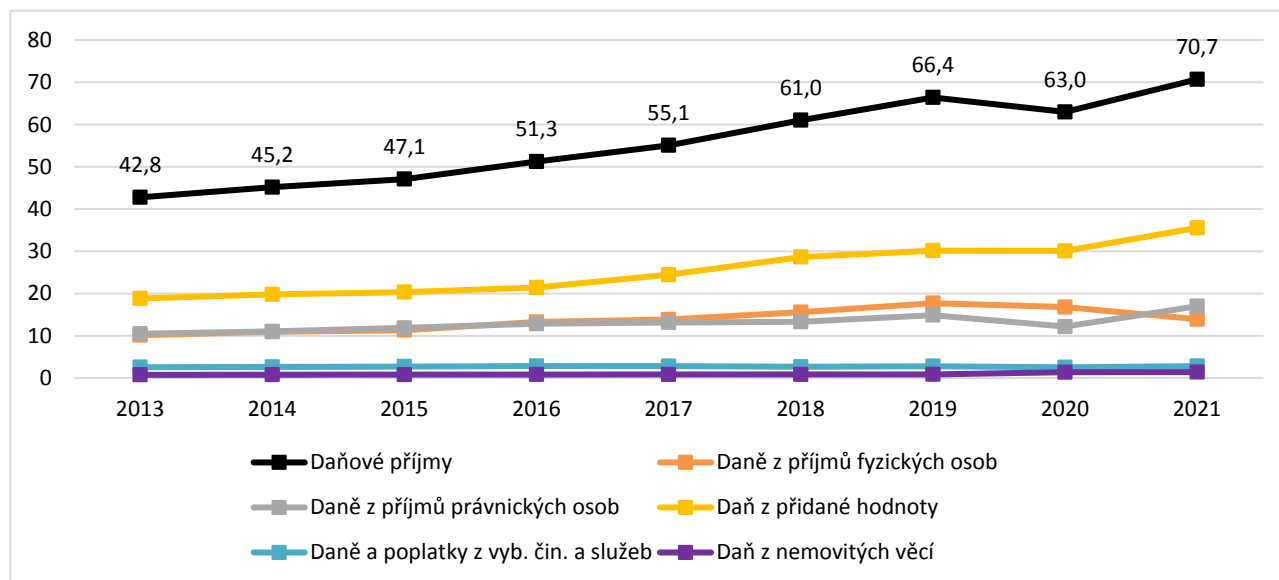
V grafu č. 25 je možné sledovat vývoj jednotlivých druhů příjmů města v období 2013 – 2021.

Graf č. 25: Struktura příjmů hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

V případě struktury **daňových příjmů** města, které tvoří **66,9 % celkových příjmů**, představuje nejvýznamnější část inkaso z **daně z přidané hodnoty**, které dosáhlo **35,6 mld. Kč** (meziročně o 5,5 mld. Kč, tj. o 18,2 % více), dále následuje inkaso z **daně z příjmů právnických osob** ve výši **17 mld. Kč** (meziroční růst o 4,8 mld. Kč, tj. o 39,6 %) a inkaso z **daně z příjmů fyzických osob** ve výši **13,9 mld. Kč** (meziročně o 2,9 mld. Kč, tj. o 17,1 % méně). Tento pokles byl způsoben především **zrušením institutu superhrubé mzdy** a také **výplatou kompenzačního bonusu podnikatelům**. Daně a poplatky z vybraných činností a služeb a daň z nemovitých věcí tvoří pouze zlomkovou část daňových příjmů, které v součtu činí 4,2 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 0,3 mld. Kč, respektive o 8,4 %. Vývoj jednotlivých daňových příjmů v rozmezí let 2013 – 2021 lze vidět v grafu č. 26.

Graf č. 26: Struktura daňových příjmů hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Výše **nedaňových a kapitálových příjmů** představuje pro hl. m. Prahu **minoritní část příjmů** ve výši **4,5 mld. Kč**. U nedaňových příjmů lze zmínit výnosy z finančního majetku ve výši 1,6 mld. Kč (meziročně o 1 mld. Kč, tj. o 38,3 % méně).

V případě transferů přijatých městem došlo v roce 2021 k růstu o 1,6 mld. Kč, tj. o 5,6 % na 30,5 mld. Kč. **Nárůst přijatých transferů** byl vykázan jak u **neinvestičních transferů**, které činily **29,6 mld. Kč** (meziročně

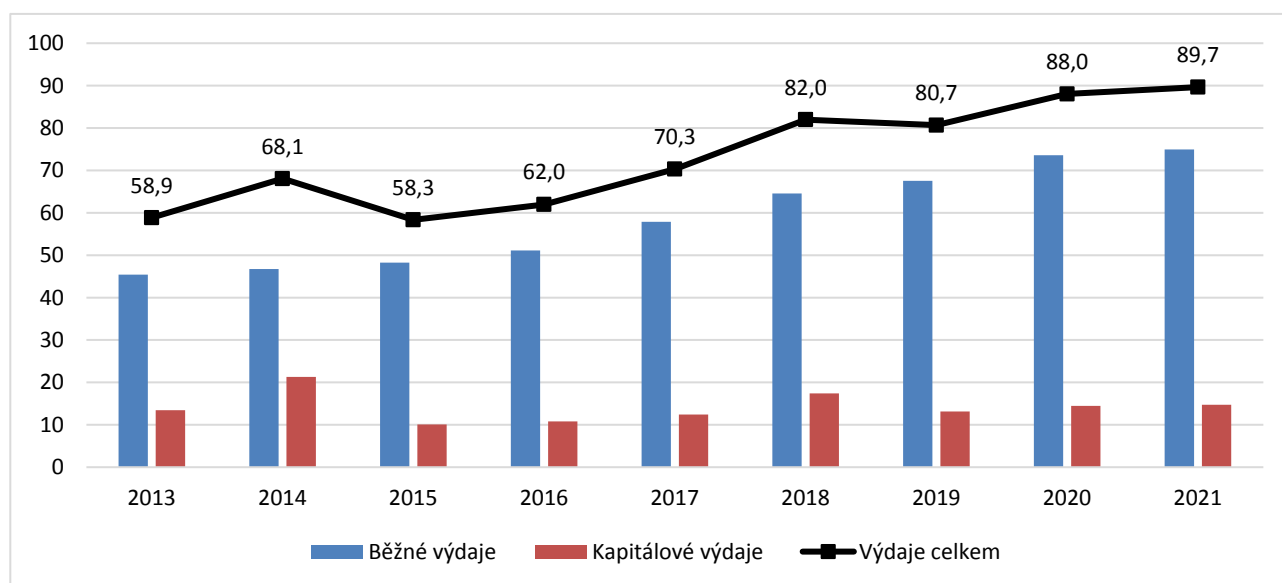
o 1,3 mld. Kč, tj. o 4,5 % více), tak i v části investičních transferů, které se meziročně zvýšily o 0,3 mld. Kč, tj. o 68,1 % na **0,9 mld. Kč**.

V případně **neinvestičních přijatých transferů** se jednalo především o **prostředky z rozpočtu kapitoly MŠMT** ve výši **21,7 mld. Kč** (meziroční růst o 2,3 mld. Kč, tj. o 12 %), které z naprosté většiny tvořily přímé náklady na vzdělávání ve výši 18,5 mld. Kč (meziročně o 1,8 mld. Kč, tj. o 10,9 % více). Dále je možné zmínit prostředky poskytnuté z rozpočtu kapitoly **MPSV** ve výši **2,4 mld. Kč** (meziročně o 0,2 mld. Kč tj. o 10,3 % více).

Investiční transfery hl. m. Praha přijala především z rozpočtu **kapitoly MMR** ve výši **0,4 mld. Kč** (o 0,2 mld. Kč, tj. o 107,6 % více) a z rozpočtu **Státního fondu dopravní infrastruktury** ve výši **0,4 mld. Kč** (o 0,2 mld. Kč, tj. o 91,5 % více).

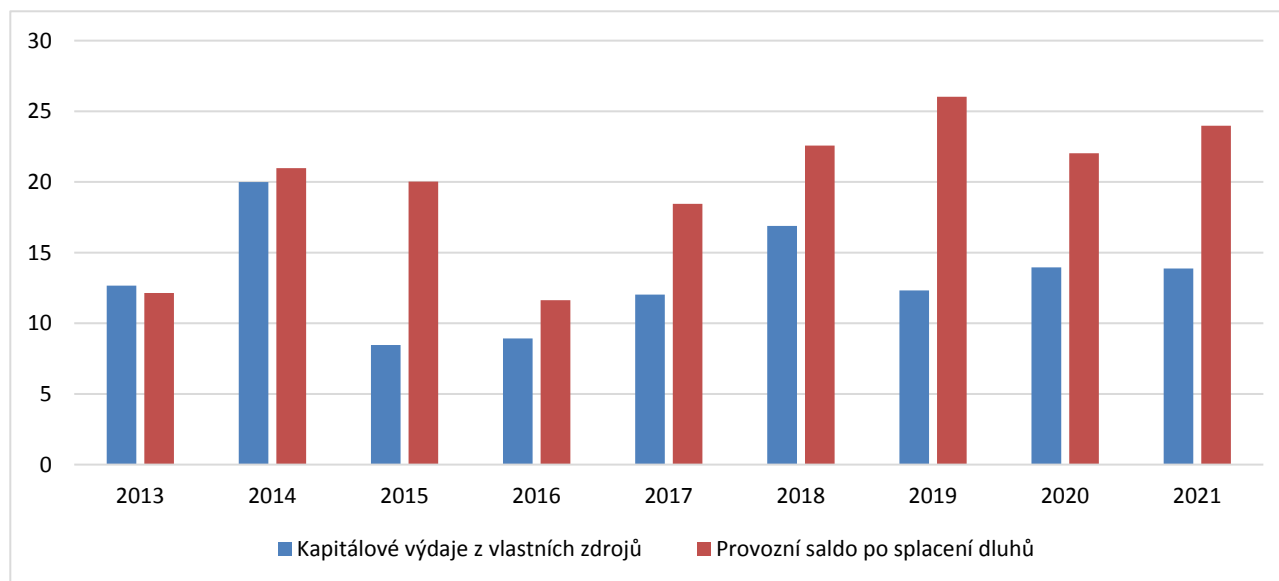
Celkové výdaje hl. m. Prahy se **proti příjmům** meziročně **zvýšily pouze o 1,8 %**, tj. o 1,6 mld. Kč na **89,7 mld. Kč**. Na tomto zvýšení se podílely jak **běžné výdaje**, které se meziročně **zvýšily o 1,8 %**, tj. o 1,3 mld. Kč na **74,9 mld. Kč**, tak i **kapitálové výdaje**, jejichž zvýšení bylo o 1,9 %, tj. o 0,3 mld. Kč na **14,7 mld. Kč**, jak je patrné z grafu č. 27.

Graf č. 27: Struktura výdajů hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

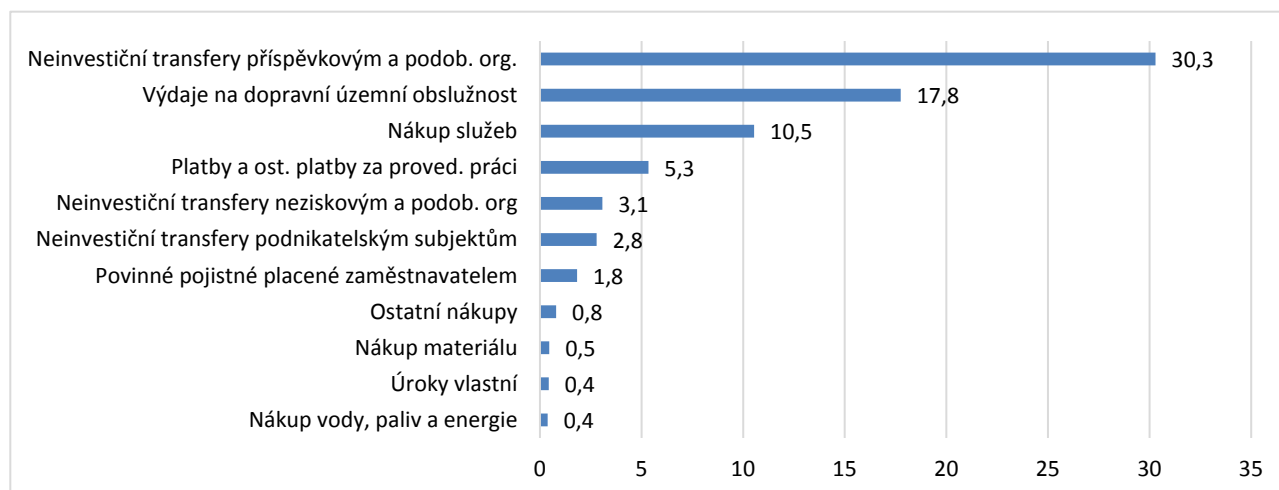
Hl. m. Praha svůj investiční potenciál⁶ v celém období let 2013 – 2021 ani jednou plně nevyužila. Při nevyužívání investičního potenciálu města a při růstu inflace dochází ke snižování reálné hodnoty úspor a prodražování stavebních prací. S ohledem na nízké úrokové míry v minulosti, které v současné době rostou, zároveň dochází k prodražování dluhové služby. Město by se při své finanční stabilitě nemělo obávat vyššího zadlužení a realizovat i jiné investice, než „šetřit“ na plánované investice do dopravy. Tímto se budoucí investice jenom prodraží. Z toho důvodu nelze nazvat hospodaření hl. m. Prahy jinak než nevhodné. Využívání investičního potenciálu města lze vidět v grafu č. 28.

Graf č. 28: Využití investičního potenciálu hl. m. Prahy v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

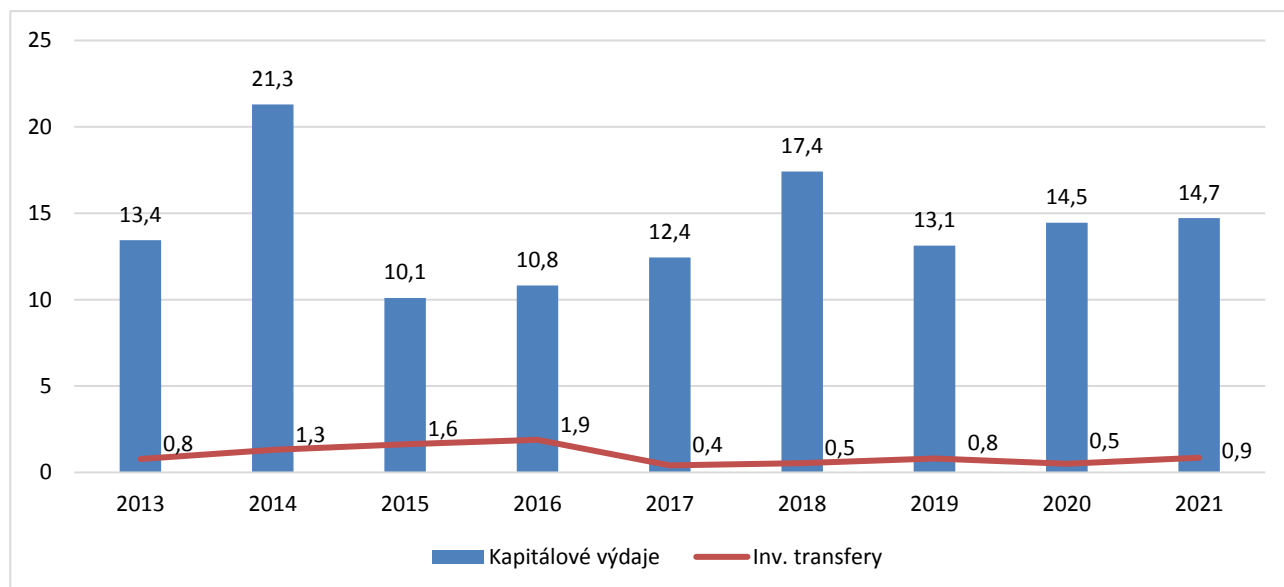
Struktura **běžných výdajů** hl. m. Prahy, které **představují 83,6 %** z celkových výdajů, je ovlivněna především **neinvestičními transfery příspěvkovým a podobným organizacím**, které činily **30,3 mld. Kč** (meziroční růst o 1,2 mld. Kč, tj. o 3,9 %). Jednalo se hlavně o organizace působící v oblasti školství, kam směřovalo 75,1 % zmíněných prostředků. Dále byly běžné výdaje vynakládány v souvislosti s výdaji na dopravní územní obslužnost, které činily 17,8 mld. Kč (o 3,6 %, tj. o 0,6 mld. Kč více) nebo na nákup služeb ve výši 10,5 mld. Kč (meziročně o 2,8 %, tj. o 0,3 mld. Kč méně). Celá struktura běžných výdajů hl. m. Prahy je možno vidět v grafu č. 29.

Graf č. 29: Struktura běžných výdajů hl. m. Prahy v roce 2021 (v mld. Kč)

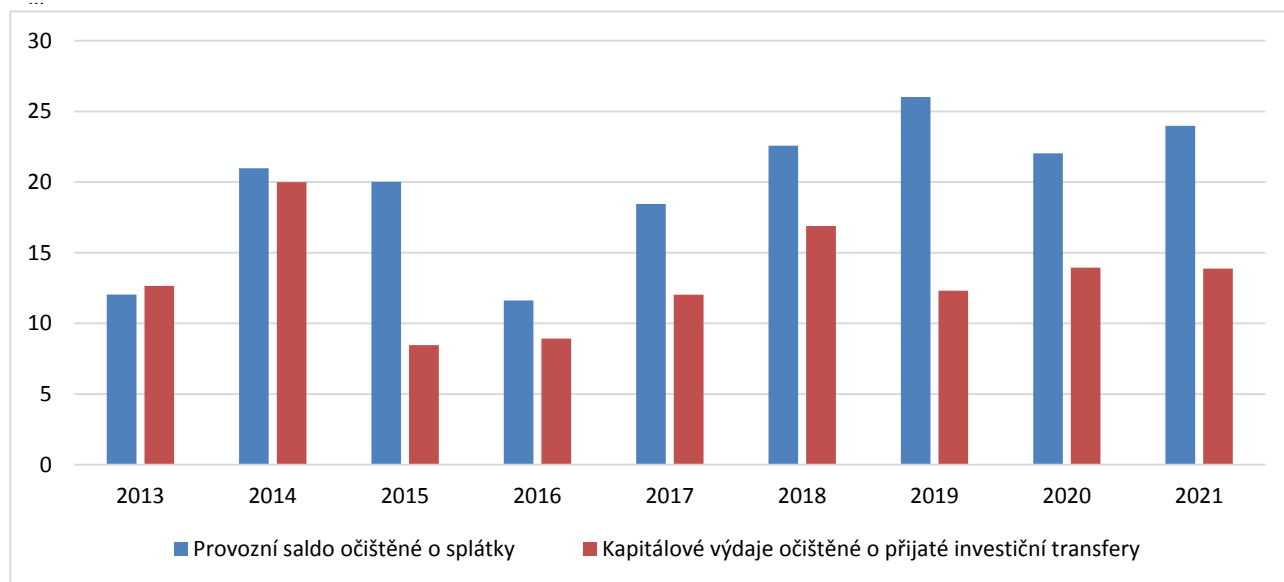
Z dat uvedených v grafu č. 30 je patrné, že hl. m. Praha **není** ve **svých investičních aktivitách závislá na přijatých investičních transferech**, neboť jejich **podíl na kapitálových výdajích** je od roku 2017 **minimální**, což značí schopnost města financovat své investice ze svých zdrojů.

Graf č. 30: Kapitálové výdaje a investiční přijaté transfery hl. m. Prahou v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Investiční potenciál⁶ hl. m. Prahy je, jak je zřejmé z grafu č. 31, od roku 2014 **plně nevyužíván** a město tak prostředky dostupné pro investice pouze akumuluje, čímž dochází v době zvýšené inflace k jejich znehodnocování a zároveň s růstem cen stavebních materiálů a práce k prodražování jednotlivých investičních projektů.

Graf č. 31: Využití investičního potenciálu hl. m. Prahy v letech 2013 - 2021 (v mld. Kč)

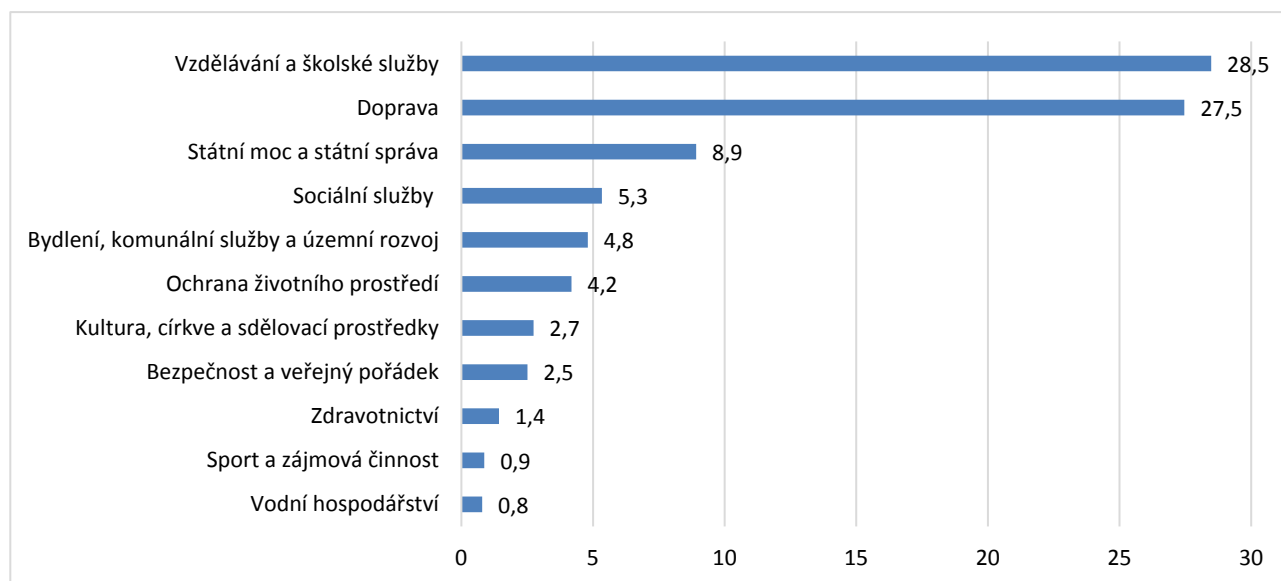

Celkové výdaje hl. m. Prahy směřovaly především **do odvětví vzdělávání** ve výši **28,5 mld. Kč** (o 2,3 mld. Kč, tj. o 8,9 % více), **dopravy** ve výši **27,5 mld. Kč** (o 0,7 mld. Kč, tj. o 2,6 % více) nebo **státní moci a státní správy** ve výši **8,9 mld. Kč** (zůstaly na stejné úrovni). Především u **výdajů do oblasti vzdělávání** je však třeba uvést, že většina výdajů města byla **dotovaná z transferů MŠMT** v celkové výši 21,7 mld. Kč (o 11,8 %, tj. o 2,3 mld. Kč více). Největší část tvořily prostředky určené na **přímé náklady na vzdělávání²** ve výši 18,5 mld. Kč (o 10,9 %, tj. o 1,8 mld. Kč více).

Další významné odvětvové výdaje města je možné vidět v příloženém grafu č. 32.

Graf č. 32: Nejvýznamnější odvětvové výdaje hl. m. Prahy v roce 2021 (v mld. Kč)

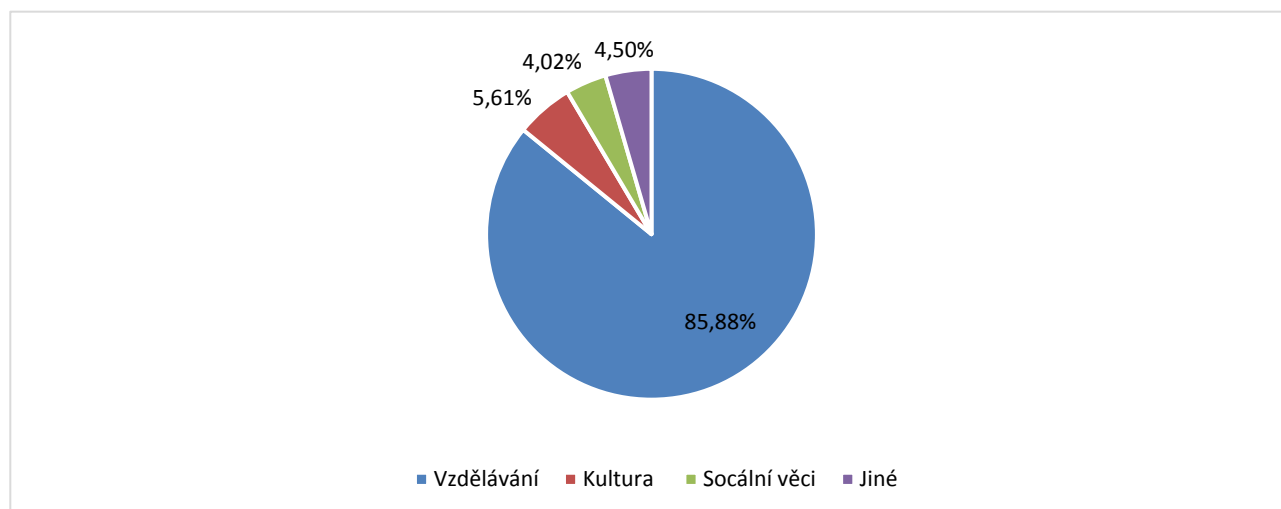

Příspěvkové organizace zřizované obcemi (vč. hl. m. Prahy)

Ke konci uplynulého roku bylo evidováno celkem **8 340 příspěvkových organizací**, jejichž zřizovateli byly obce včetně hl. m. Prahy a jejich městských částí (meziročně se jejich počet zvýšil o 13 organizace). Z údajů o výsledcích hospodaření příspěvkových organizací vyplývá, že 92,8 % organizací ukončilo své hospodaření s kladným nebo vyrovnaným výsledkem (v roce 2020 jich s vyrovnaným nebo kladným výsledkem hospodaření hospodařilo 93,4 %).

Z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti příspěvkových organizací působilo **85,9 %** příspěvkových organizací v oblasti **vzdělávání** (předškolní zařízení, základní školy, školní stravování a základní umělecké školy). V oblasti **kultury** působilo přibližně **5,6 %** z celkového počtu příspěvkových organizací (zde se jedná především o zařízení pro zájmovou činnost v kultuře, knihovnické činnosti a činnost muzeí a galerií). V oblasti **sociálních věcí** působilo zhruba **4,0 %** příspěvkových organizací (domovy pro seniory a domovy pro osoby se zdravotním postižením, centra sociálních služeb, zajišťování osobní asistence a pečovatelské služby a sociální poradenství). Větší počty příspěvkových organizací působily dále i v oblasti rekreačních a sportovních služeb, rozvoje bydlení, odstraňování odpadů. Odvětvová struktura příspěvkových organizací zůstává dlouhodobě stabilní. Grafické zobrazení zastoupení příspěvkových organizací v jednotlivých oblastech je možné vidět v grafu č. 33.

Graf č. 33: Oblasti působnosti příspěvkových organizací zřízených obcemi v roce 2021

4 Hospodaření Regionálních rad regionů soudržnosti

Regionální rady vznikly v roce 2006 jako řídicí orgány regionálních operačních programů v programovém období 2007 – 2013. Jejich hlavním úkolem bylo prostřednictvím regionálních operačních programů administrovat peněžní prostředky z rozpočtů fondů EU. V období do roku 2016 byly do rozpočtů regionálních rad převáděny značné objemy transferů ze státního rozpočtu, které byly určeny na spolufinancování projektů realizovaných v rámci regionálních operačních programů (například v letech 2009 – 2016 činila jejich průměrná roční výše 16,2 mld. Kč).

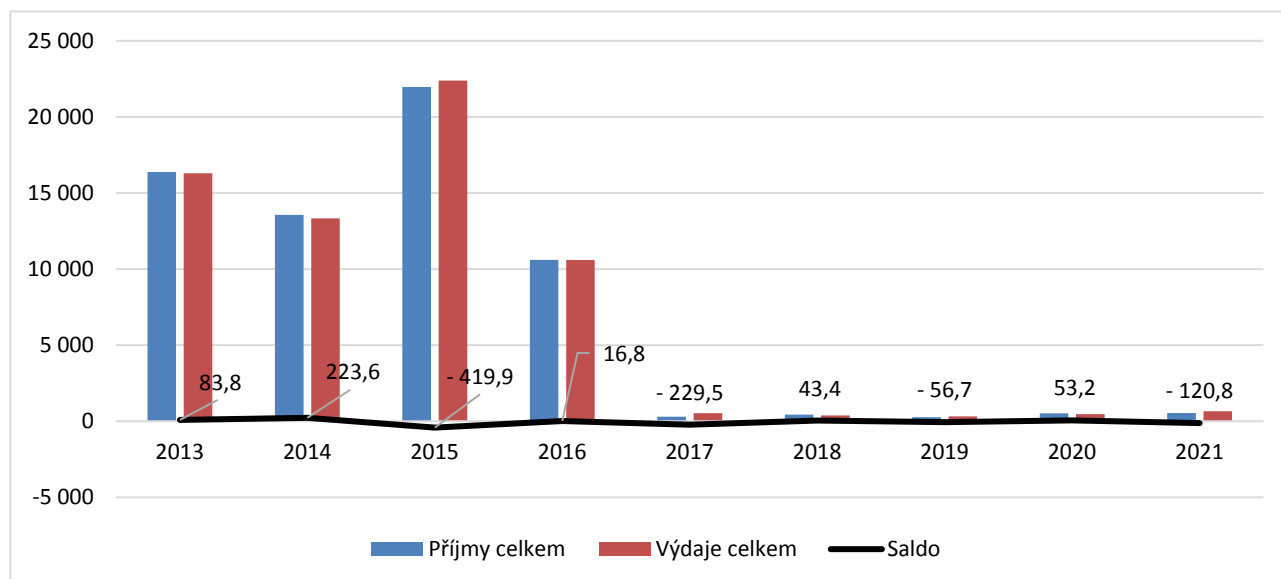
Ukončení programového období 2007 – 2013 znamenalo změnu úlohy a tím i rozpočtového hospodaření regionálních rad. Od poloviny roku 2016, tj. termín, do kdy bylo možné proplácet poslední projekty realizované v rámci regionálních operačních programů, spočívá úloha regionálních rad především v monitorování a kontrole projektů v období jejich povinné udržitelnosti (u posledních proplacených projektů trvala do konce roku 2021¹ a provádění činností spojených s postupným ukončováním jednotlivých regionálních operačních programů. V hospodaření regionálních rad se proto v posledních letech promítalo postupné utlumování jednotlivých činností a postupné snižování počtu pracovníků.

Celkové příjmy regionálních rad dosáhly **536,3 mil. Kč**, tj. o 18,9 mil. Kč, respektive o 3,7 % více. Největší část tvořily nedaňové příjmy, které činily 456,1 mil. Kč (přijaté sankční platby, přijaté vratky transferů, příjmy z finančního vypořádání) a meziročně vzrostly o 101,3 %

Výdaje regionálních rad v roce 2021 činily **657 mil. Kč** (meziroční růst o **41,5 %**, tj. o 192,8 mil. Kč). Naprostou většinu výdajů tvořily běžné výdaje, které dosáhly 639,5 mil. Kč. Majoritní část těchto prostředků byla vynaložena v rámci výdajů na vlastní činnost regionálních rad, tj. výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně souvisejícího pojistného, výdaje na nákup služeb či vratky transferů poskytnutých z veřejných rozpočtů ústřední úrovně. V rámci **kapitálových výdajů** došlo v roce 2021 k výraznému meziročnímu **zvýšení o 178,1 %** na úroveň 17,6 mil. Kč. Jednalo se především o investiční transfery krajům, nefinančním podnikatelským subjektům, obcím, ústavům a obecně prospěšným společnostem.

Regionální rady ukončily své hospodaření v roce 2021 se **schodkem ve výši 120,8 mil. Kč** (v loňském roce činilo kladné saldo hospodaření 53,2 mil. Kč, jak je patrné z grafu č. 34.

Graf č. 34: Příjmy, výdaje a saldo RRRS v letech 2013 – 2021 (v mil. Kč)

V programovém období 2014 – 2020 měly kraje a obce možnost čerpat prostředky na projekty spolufinancované z rozpočtů fondů EU především prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který navazuje na sedm regionálních operačních programů a částečně na Integrovaný

operační program z předchozího programového období. Prioritou IROP je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. Řídicím orgánem je MMR. Hl. m. Praha má možnost čerpat peněžní prostředky z operačního programu Praha - pól růstu ČR, jehož řídicím orgánem je Magistrát hl. m. Prahy.

Z výsledků za rok 2021 vyplývá, že využití prostředků v rámci nového programového období se proti předchozímu roku snížilo. Z kapitoly **MMR** přijaly obce, DSO a kraje v rámci IROP celkem 13,8 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 15,2 mld. Kč). Hl. m. Praha získalo z této kapitoly v rámci Operačního programu Praha – pól růstu peněžní prostředky ve výši 0,7 mld. Kč (v roce 2020 to bylo 0,7 mld. Kč).

5 Zadluženost

Územní rozpočty včetně zřízených příspěvkových organizací⁷ vykázaly ke konci roku 2021 zadluženost (dluh)⁸ ve výši **96,1 mld. Kč**, což je o **1,8 %** (o 1,7 mld. Kč) více než v roce předchozím. Dluh vzrostl na úrovni krajů meziročně o 2,9 mld. Kč, tj. o 13,4 %, u DSO o 309,4 mil. Kč, tj. o 21,9 %. Obce naopak v roce 2021 svůj dluh meziročně snížily o 1,6 mld. Kč, tj. o 2,2 %. Regionální rady dlouhodobě hospodaří bez dluhů.

Ke konci roku 2021 **stav peněžních prostředků** na bankovních účtech **převýšil hodnotu celkového dluhu** územních rozpočtů o **271,4 mld. Kč**, tj. **více než trojnásobně** (3,8 krát) viz tabulka č. 4.

Tabulka č. 4: Stav na bankovních účtech a stav dluhu územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stav na účtech celkem	139,4	153,4	159,4	212,1	248,8	258,9	299,2	320,1	367,5
Dluh celkem	121,6	119,1	116,3	95,6	90,8	91,2	90,9	94,4	96,1
Rozdíl	17,8	34,3	43,1	116,5	158,0	167,7	208,3	225,7	271,4

Stav peněžních prostředků na bankovních účtech obcí, DSO, krajů, regionálních rad a na účtech příspěvkových organizací zřízených kraji a obcemi dosáhl ke konci roku 2021 v souhrnu **367,5 mld. Kč**, **meziročně se zvýšil o 47,4 mld. Kč** (o 14,8 %), jak lze vidět v příložené tabulce č. 5 potažmo grafu č. 35.

Tabulka č. 5: Stav na bankovních účtech územních rozpočtů v letech 2013 – 2021 dle úrovní (v mld. Kč)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kraje	14,6	17,4	16,5	24,3	30,8	30,5	35,5	32,5	41,7
PO zřízované kraji	11,4	11,6	11,3	11,9	14,3	16,0	17,5	19,6	22,4
Obce	95,0	104,3	111,6	153,3	176,4	183,1	210,9	230,0	262,2
PO zřízované obcemi	16,1	17,8	18,2	20,2	25,0	26,9	32,7	35,6	38,7
DSO	1,8	1,5	1,5	2,0	2,1	2,3	2,5	2,2	2,5
RRRS	0,6	0,8	0,3	0,4	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0
CELKEM	139,4	153,4	159,4	212,1	248,8	258,9	299,2	320,1	367,5

Při pohledu na vývoj stavu na bankovních účtech dle jednotlivých úrovní⁹ je patrné, že k 31. 12. 2021 došlo ve srovnání s předchozím rokem k růstu zůstatků u všech úrovní územních rozpočtů kromě regionálních rad.

K nejvýraznějšímu růstu stavu na bankovních účtech v absolutním vyjádření došlo u obcí (o 32,2 mld. Kč, tj. o 14,0 %) a krajů (o 9,2 mld. Kč, tj. o 28,4 %). Přičemž růst byl vykázán také u příspěvkových organizací krajů (o 2,8 mld. Kč, tj. o 14,0 %) i obcí (o 3,1 mld. Kč, tj. o 8,7 %).

⁷ Čerpáno z dat předaných do CSÚIS ke dni 7. 3. 2022.

⁸ Do údajů o zadluženosti jsou od 1. 1. 2010 zahrnovány přijaté úvěry a zápůjčky, přijaté návratné finanční výpomoci, vydané dluhopisy, eskontované směnky, směnky k úhradě, závazky z ručení a ostatní dlouhodobé závazky. Konkrétně se jedná o syntetické účty 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

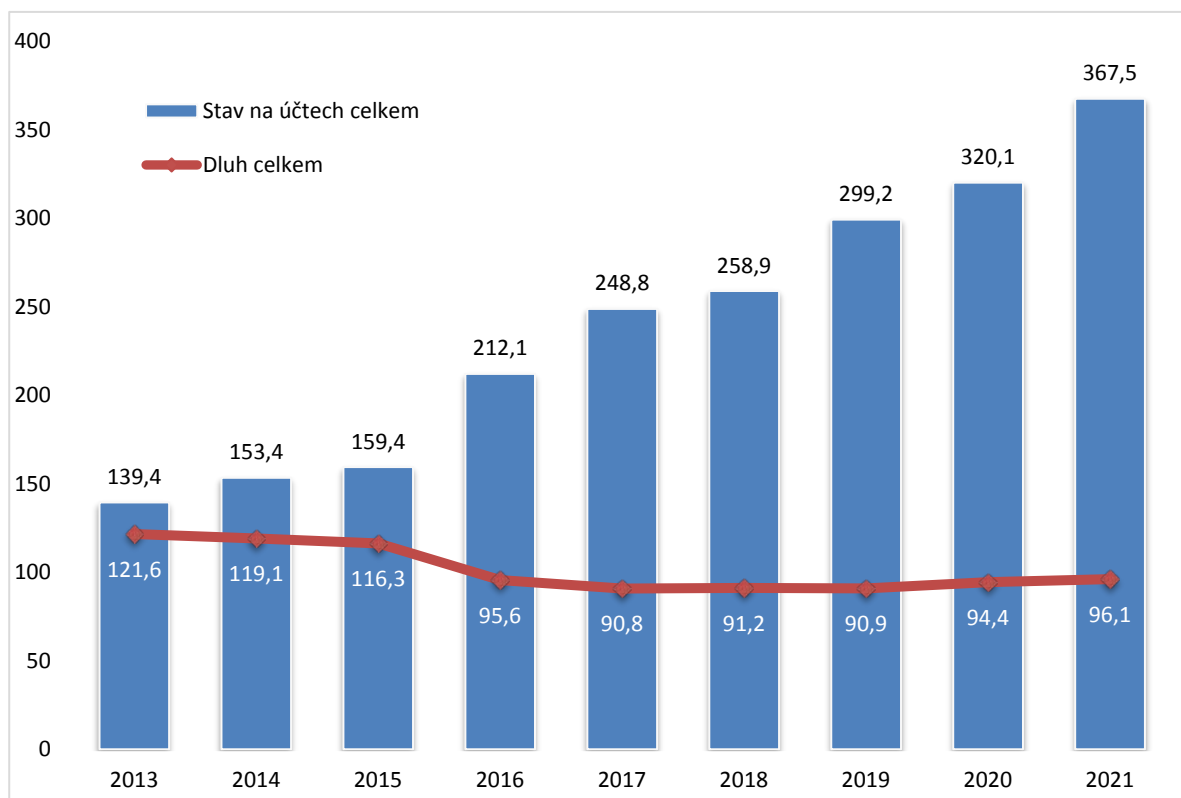
⁹ Zahrnutý termínované vklady, bankovní účty, pokladna a peníze na cestě. Konkrétně jsou zahrnutý syntetické účty 068, 231, 236, 241, 244, 261, 262. V případě příspěvkových organizací se jedná o syntetické účty 068, 241, 243, 244, 261, 262.

Stav na bankovních účtech hl. m. Prahy (bez PO), které je ve výše uvedené tabulce zařazeno mezi obce, činil k 31. 12. 2021 celkem 96,3 mld. Kč. Stav na účtech příspěvkových organizací Magistrátu hl. m. Prahy a příspěvkových organizací městských částí hl. m. Prahy činil 10,1 mld. Kč.

U DSO došlo k růstu peněžních prostředků o 234,6 mil. Kč (tj. o 10,5 %) a regionální rady vykázaly pokles o 125,8 mil. Kč (tj. o 78,4 %), přičemž stav jejich prostředků na bankovních účtech činil k 31. 12. 2021 pouze 34,7 mil. Kč.

Obce včetně jimi zřizovaných příspěvkových organizací vykázaly ke konci roku 2021 celkový dluh ve výši **69,6 mld. Kč**. Proti předchozímu roku se jedná o **pokles o 2,2 %**, tedy snížení o 1,6 mld. Kč. V celkovém objemu dluhu obcí jsou zahrnuty přijaté bankovní úvěry od peněžních ústavů, emitované komunální dluhopisy, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, vč. zápůjček ze státních fondů.

Graf č. 35: Dluh a stav peněžních prostředků na bankovních účtech za územní rozpočty celkem v letech 2013 - 2021 (v mld. Kč)

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu přijaté úvěry, jak lze vidět v tabulce č. 6, jejichž podíl ke konci roku 2021 činil 82,3 %, podíl emitovaných komunálních dluhopisů činil 7,2 % a zbývající část dluhu obcí (10,5 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy. Ve srovnání s rokem 2020 se dluh zvýšil na položce úvěrů o 5,4 mld. Kč, na položce komunálních dluhopisů došlo k výraznému poklesu o 5,2 mld. Kč a na položce přijatých návratných finančních výpomocí a ostatních dluhů došlo k poklesu o 1,8 mld. Kč.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly podobně jako v minulých letech směřovány zejména na rekonstrukce a výstavbu technické infrastruktury, na předfinancování investičních projektů spolufinancovaných z rozpočtů fondů EU a na regeneraci a výstavbu bytového fondu. Obce tyto prostředky rovněž použily na rekonstrukce školských zařízení, sportovních areálů a jiné občanské vybavenosti.

Vedoucí postavení v poskytování úvěrů si stále udržují Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka, a.s. V poskytování úvěrů a zápůjček jsou aktivní i další právnické osoby, včetně obcí. Zhruba pro polovinu poskytnutých úvěrů a zápůjček jejich poskytovatelé nevyžadovali ručení. Pokud bylo ručení vyžadováno, nejčastěji šlo o ručení směnkou, majetkem obce nebo budoucími příjmy rozpočtu obce.

Dluh z titulu vydaných **komunálních dluhopisů** vykazovalo ke konci roku 2021 pouze hl. m. Praha (ve výši 5,0 mld. Kč).

Obce také přijaly **zápůjčky** z rozpočtu Státního fondu životního prostředí ve výši 134,7 mil. Kč a z rozpočtu Státního fondu podpory investic ve výši 66,6 mil. Kč a dále **návratné finanční výpomoci** z kapitoly Všeobecná pokladní správa ve výši 42,5 mil. Kč.

Tabulka č. 6: Souhrnné údaje o dluhu obcí ČR v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Úvěry	68,8	67,7	66,1	51,5	49,5	49,4	50,1	51,9	57,3
Komunální dluhopisy	15,0	11,8	10,7	10,7	10,4	10,1	10,1	10,2	5,0
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	8,4	9,4	10,1	9,7	9,1	9,1	9,8	9,0	7,2
Celkem	92,2	88,9	86,9	71,9	69,0	68,6	70,0	71,1	69,6

V roce 2021 vykázalo dluh 3 258 obcí z celkového počtu 6 254 obcí, což je 52,1 % obcí. Počet obcí, které vykázaly v posledních letech dluh, zůstává v zásadě stabilizovaný, meziročně došlo k nárůstu o 43 obcí.

Bez zahrnutí čtyř největších měst (tj. hl. m. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) činí dluh ostatních obcí celkem 47,1 mld. Kč. U obcí bez těchto největších měst došlo k meziročnímu nárůstu celkového dluhu o 3,8 mld. Kč, viz tabulka č. 7.

Tabulka č. 7: Podíl dluhu hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkovém dluhu obcí (v mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dluh obcí celkem - v tom:	92,2	88,9	86,9	71,9	69,0	68,6	70,0	71,1	69,6
obce bez 4 největších měst	43,0	43,6	43,1	38,6	37,9	38,9	41,4	43,3	47,1
dluh 4 největších měst	49,2	45,3	43,8	33,3	31,1	29,7	28,6	27,8	22,5
% podíl 4 největších měst na celkovém dluhu	53,4	51,0	50,4	46,3	45,1	43,3	40,9	39,1	32,3

Celková výše dluhu hl. m. Prahy včetně příspěvkových organizací Magistrátu hl. města Prahy a příspěvkových organizací městských částí dosáhla **14,2 mld. Kč**. Podíl dluhu hl. m. Prahy na celkovém dluhu obcí činil 20,4 %.

Dluh příspěvkových organizací zřízených obcemi včetně organizací zřízených městskými částmi hl. m. Prahy dosáhl ke konci roku 2021 výše **1,1 mld. Kč**. Z celkového počtu 8 340 organizací vykazovalo dluh 413 organizací, tj. 5,0 %. V rámci zadlužených obecních příspěvkových organizací jich z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) působilo nejvíce v oblasti předškolního a základního vzdělávání.

Dobrovolné svazky obcí vykázaly dluh ve výši **1,7 mld. Kč**, což je o 309,4 mil. Kč (o 21,9 %) více než předchozí rok. Dobrovolné svazky obcí využívají získané prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

Kraje včetně jimi zřízených příspěvkových organizací vykázaly ke konci roku 2021 dluh v celkové výši **24,8 mld. Kč**. Meziročně hodnota dluhu vzrostla o 13,4 %, tedy o 2,9 mld. Kč. Na položce úvěrů byl vykázán meziroční nárůst dluhu o 1,1 mld. Kč; podíl úvěrů na celkovém dluhu krajů dosáhl 78,2 %. Kraje ani v roce 2021 neemitovaly komunální dluhopisy.

Tabulka č. 8: Souhrnné údaje o dluhu krajů ČR v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Úvěry	23,5	24,4	24,3	18,6	16,7	16,8	16,1	18,3	19,4
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	3,3	3,2	2,1	2,7	3,0	4,0	3,2	3,5	5,4
Celkem	26,8	27,6	26,4	21,3	19,7	20,8	19,3	21,8	24,8

Dluh příspěvkových organizací zřízených kraji (z 1844 organizací vykazuje dluh 246 organizací, tj. 13,3 %) dosáhl ke konci roku 2021 výše **4,0 mld. Kč**. V rámci zadlužených krajských příspěvkových organizací působilo z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) nejvíce organizací v oblasti středního všeobecného a odborného vzdělávání.

Graf č. 36: Dluh obcí a krajů v letech 2013 – 2021 (v mld. Kč)

